

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 27, 2007

Vol. XCVIII Nr. 188

„Metų bėglis“ sugrįžo į Lietuvą



Partijos draugai Viktorą Uspaskichą oro uoste pasitiko su gėlėmis.

Eltos nuotr.

Vilnius, rugsėjo 26 d. (BNS) — Buvęs Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas trečiadienio rytą atskrido iš Maskvos į Vilnių. Pranešama, kad jį prie lėktuvo laiptų pasitiko pareigūnai ir išsivežė į areštinę T. Kosciuškos gatvėje. Po to jis buvo

apklaustas generalinėje prokuratūroje, o ne pačioje areštinėje. Vėliau jis bus vežamas į teismą.

Sutikti buvusio partijos vadovo į Vilniaus oro uostą atvyko Jonas Pinskus, Antanas Bosas bei kiti Darbo partijos nariai.

Tuo metu europarlamentarė Ona Juknevičienė nuo 10 val. ryto V. Uspaskichą laukė prie Generalinės prokuratūros. Kiek vėliau čia su gėlėmis atvyko ir daugiau Darbo partijos narių.

Giedrius Mišutis, Valstybės sienos apsaugos tarnybos atstovas spaudai, pasakojo, kad sulaikant V. Uspaskichą nebuvo jokių trukdžių, procedūros atliktos labai greitai.

Pasak jo, sulaikant V. Uspaskichą taikytos visos įprastinės procedūros, kurios naudojamos panašiu atveju.

G. Mišučio teigimu, pasieniečiai turėjo informacijos, kad lėktuvu gali grįžti policijos ieškomas asmuo. Todėl V. Uspaskichas sulaikytas prie lėktuvo, o ne oro uosto terminale.

Tuo metu V. Uspaskichą advokatas Vytautas Sviderskis teigia, kad Darbo partijos vadovas areštinėje neužsibus.

„Kardomoji priemonė jokiu būdu nebus susijusi su laisvės suvaržymu.“

Nukelta į 6 psl.

JAV LB XVIII tarybos antroji sesija

Dalia Cidzikaite

Tris dienas, rugsėjo 21-23 dienomis, Oak Lawn Hilton viešbutyje (Oak Lawn, IL) vykusio JAV LB XVIII tarybos antroji sesija buvo gausi ne tik dalyviais, bet ir pranešimų, svarstytų klausimų skaičiumi. Kadangi visa sesija buvo filmuojama ir ją vis dar galima pažiūrėti per internetą (www.ustream.tv/channel/jav-lb), čia pateiksime aktualiausias sesijos pranešimus bei diskusijas.

JAV LB naujokai — LB Atlanta

Viena iš malonesnių staigmenų pačią pirmąją sesijos dieną buvo Lietuvos Bendruomenės Atlanta dalyvavimas JAV LB suvažiavime. Šią, pirmą kartą sesijoje dalyvaujančią lietuvių bendruomenę atstovavo ko-pirmininkė Laura Vincitytė-Moore. Ta proga jos buvo paprašyta daugiau papasakoti apie Atlanta bendruomenę ir šioje valstijoje gyvenančius lietuvius.

Vincitytės-Moore duomenimis, nors, ji įspėjo, jie nėra tikslūs, šiuo metu Atlanta gyvena apie 5,000 lietuvių. Dauguma žmonių yra atvažiavę 1996 metais, kai Atlanta vyko olimpinės žaidynės. Skirtingai nuo kitų valstijų, Atlanta labai daug jaunų žmonių, kurių amžiaus vidurkis būtų nuo 19 iki 35 metų.

Nukelta į 5 psl.

Naujas Lietuvių operos pastatymas — „Vaiva“

Ateinančiais metais čikagiškius ir Čikagos svečius Lietuvių opera ir vėl pakvies į naują operą — Vytauto Klovo „Vaiva“. Apie statymo džiaugsmus ir rūpesčius papasakojo Lietuvių operos valdybos pirmininkas Vytautas Radzius.

— Gerbiamas Vytaute, šiais metais LF lėšų skirstymo komisija naujai planuojamai būsimos sezono operai paskyrė 1,000 dolerių? Ką realiai galima padaryti su tokia suma, statant operą?

— Į Jūsų klausimą galiu atsakyti

taip: 1,000 dolerių neužtenka sumokėti už patalpų nuomą, o ką bekalbėti apie repeticijas su orkestru, kai viena valanda kainuoja 1,700 dol.

Prieš pradėdant repetuoti operą, reikia paruošti gaidas chorui, jas atspausdinti, vėliau paruošti gaidas orkestrui ir padauginti kiekvienam instrumentui, o kur dekoracijų, kostiumų, apšvietimo išlaidos?

— Atrodo, jog anksčiau skelbta opera „La Boheme“ nebus ateinančiais metais statoma. Kodėl? Kas bus statoma vietoj jos?

— Nuo 1949 metų rudens veikė stiprus vyrų choras, su kuriuo koncertavome JAV ir Kanadoje. Todėl 1956 m. pradėdami operinį repertuarą pasirinkome Verdi operą „Rigoletto“, kurioje dainuoja tik vyrų choras. Tuo metu su okupuota Lietuva negalėjome turėti jokių ryšių, todėl ir pasirinkome ne lietuvių kompozitoriaus veikalą, bet jau tada buvome pasiryžę ateityje statyti lietuvių kūrėjo operas, jei tik bus galima prasiskverbti pro „geležinę uždangą“.

Nukelta į 4 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Smagi Grand Rapids gegužinė (p. 2). Šv. Antano bažnyčios jubiliejus Omaha (p. 8)
- Kitu žvilgsniu. Rudnosiuko laiškas Marijonui (p. 3)
- Naujas Lietuvos operos pastatymas — „Vaiva“ (p. 1, 4)
- JAV LB tarybos XVIII antroji sesija (p. 1, 5)
- Uolos, opalai ir kupranugariai (8) (p. 9)
- A. Lipskio kūrybos brandos laikotarpis (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.45 LT
1 EUR — 3.45 LT

G. Petrikas neigia iššvaistęs 10 milijonų litų

Vilnius, rugsėjo 26 d. (BNS) — G. Petrikui pareikšti oficialūs įtarimai iššvaistęs Valstybinio komercinio banko lėšas. Pasak paties G. Petriko, jis kaltinamas dėl 10 mln. Lt iššvaistymo.

Generalinė prokuratūra kaltinimo nedetalizuoja — Prokuratūros Viešųjų ryšių skyriaus vedėja Aurelija Juodytė sakė šios sumos patvirtinti negalinti, nes „nutarta neatskleisti tyrimo detalių“.

Anksčiau skelbta, jog G. Petrikas kaltinamas iš banko iššvaistęs iš viso apie 111 mln. Lt.

Po trečiadienio pokalbio su prokurorais G. Petrikas sakė, jog su banko lėšų iššvaistymu susiję kaltinimai jam pateikti „dėl tam tikrų keturių epizodų“.

G. Petrikas pridūrė nemanantis, kad lėšos apskritai buvo iššvaistytos.



Gintaras Petrikas.

Eltos nuotr.

Tačiau, jo nuomone, būtent su Lietuvos valstybiniu komerciniu banku susiję kaltinimai yra „realiesni“ nei susijusieji su Kauno holdingo kompanija.

PERIODICALS

S52 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-26-07

*****ORIGIN MIXED ADC 604

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAND RAPIDS, MI

SMAGI GEGUŽINĖ

GRAŽINA KAMANTIENĖ

Rugsėjo 15 d., šeštadienį, Grand Rapids lietuviai džiaugėsi saulėta diena ir gerai pavykusia Lietuvių Bendruomenės apylinkės gegužine. Po vidurdienio suvažiuojo didelis būrys svečių – jaunų, senų ir vaikų – iš miesto ir net iš tolimesnių vietovių – į Dovydo ir Gražinos Dainelių sodybą ant Thornapple upės kranto. Čia vaikams buvo smagiausia, nes sodybos šeimininkas juos vežiojo savo traktoriaus aukštyn žemyn upės pakrantėje, o Elga Butkevičienė, Jolanta Paalksnienė ir jų talkininkės surengė žaidimus ir apdovanojo laimėtojus.



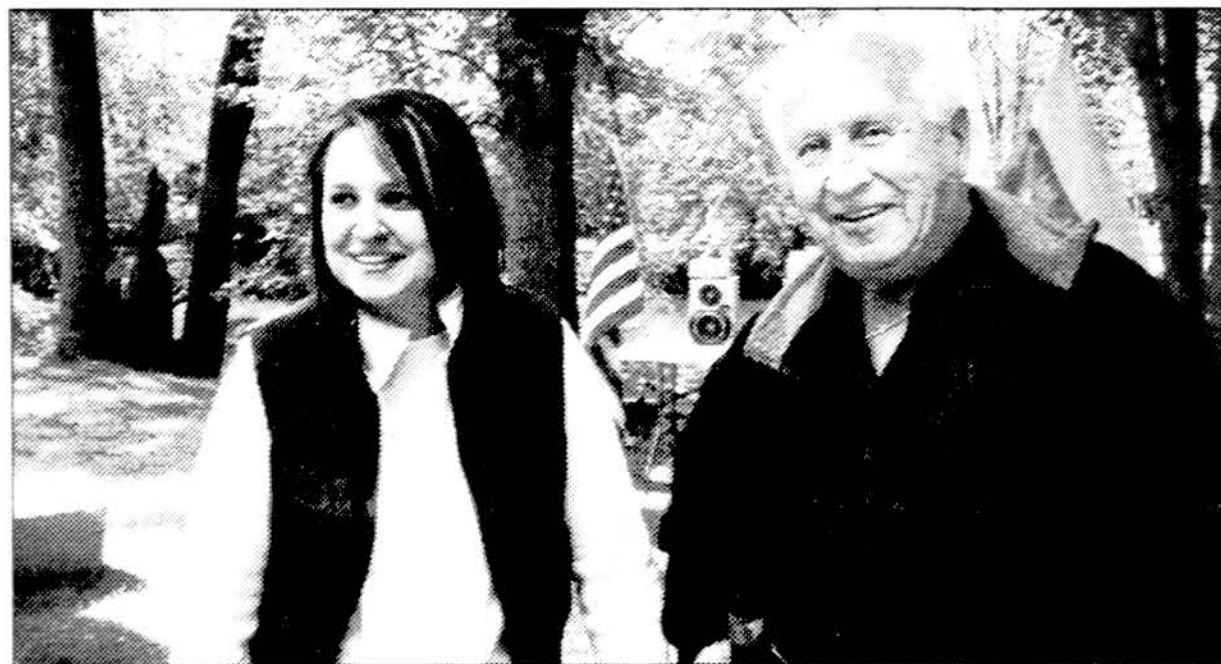
Gražina ir Dovydas Daineliai laukia svečių.

Loterijos stalas buvo apkrautas įvairiausiomis dovanomis. Loteriją vedė apylinkės valdybos pirmininkė Sigilė Conway, išdalininkas Jonas Treška Jr. ir kontrolės komisijos narys Vytautas Kamantas. Jie buvo pažadėję, kad kiekvienas loterijos bilietas ką nors laimės, todėl visi dalyviai bilietus tuoj pat išpirkė, užtat vėliau džiaugėsi laimikiais. Loterijai savo poezijos knygų padovanojo jas atvežęs autorius Algirdas Venckus, kurias vėliau jas pasirašė.

Visi suvežė maistą ir gėrimus, Edmundas Paalksnis su Jonu ir Petru Treškais parūpino lietuvišką dartinę muziką ir garsiakalbius, o dr. Benius Kušlikis su savo akordeonu pagrojo lietuviškų dainų. Atrodo, kad

jas išgirdusios, upe pamažu atplaukė penkios baltos gulbės pasiklausyti, tai pradžiugino ne tik dainininkus, bet ir visus dalyvius. Deja, visų džiaugsmas dingo, kai sužinojom, kad iki tol Ispanijoje visas rungtynes laimėjusi Lietuvos krepšinio komanda netikėtai pralaimėjo rungtynes su Rusija ir nepateko į finalą dėl aukso. Nusprendėm, kad bronzos užteks, palauksim olimpiados aukso.

Pavakaryje uždegėm laužą ir aplink jį susėdė dar ilgai linksminomės. Šeimininkai Dovydas ir Gražina Daineliai pakvietė visus vėl suvažiuoti pas juos į ateinančių metų gegužinę, kuri įvyks rugpjūčio mėnesį.



LB apylinkės valdybos pirmininkė Sigilė Conway ir apylinkės narys Algirdas Venckus.



Dalis gegužinės dalyvių. Akordeonu groja dr. Benius Kušlikis.



Adolfas ir Jadvyga Skrobotėnai savo išleistuvėse.

Atsisveikinom su Skrobotėnais

Sekmadienį, rugsėjo 16 d., lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje susirinko parapijiečiai, apylinkės lietuviai ir draugai amerikiečiai atsisveikinti su iš Grand Rapids miesto išvykstančiais Adolfu ir Jadvyga Skrobotėnais. Jie, čia išgyvenę apie 37 metus, išėję į pensiją, išvažiuoja į Lenkiją suvisam gyvenimui. Atsisveikinimo pradžioje maldą sukalbėjo parapijos klebonas kun. Dennis Morrow, su išvykstančiais atsisveikino giminės, draugai ir Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos nariai. Apylinkės vardu jiems buvo įteikta graži plaketė prisiminimui apie jų darbą apylinkėje, parapijoje, lietuvių chore ir kitoje lietuviškoje veikloje. Jie abu visą laiką buvo labai draugiška šeima, globojo tuos, kuriems reikėjo kokios nors pagalbos.

Adolfo tėvas buvo eigulys Vilniaus krašte, kurio dalis prieš Antrąjį pasaulinį karą buvo Lenkijos teritorijoje. Kai Vokietijos Hitler naciai puolė Lenkiją iš vakarų, o Stalin komunistų Raudonoji armija iš rytų, Adolfo tėviškė atsidūrė sovietų teritorijoje. Sovietai tėvą išvežė 1940 metų

pradžioje į Archangelską, o motiną su 4 vaikais į tremtį Kazachstane. Jų šeima buvo viena iš pirmųjų lietuvių tremtinių. Vėliau po Stalin mirties šeima vėl susitiko Lenkijoje, kur sergantys tėvai greitai mirė. Adolfui likimas lėmė su žmona Jadvyga 1970 metais atvykti pas jų abiejų gimines į Grand Rapids. Dabar jie už savaitės išvyksta pas gimines į Lenkiją.

Ruošiamės Kalėdoms

Grand Rapids LB apylinkės valdyba (pirm. Sigilė Conway, Rimas Butkevičius, Gražina Kamantienė, Jolanta Paalksnienė, Jonas Treška Jr. ir Juozas Ugianskis) jau ruošiasi lietuviškam Kalėdų subuvimui Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje gruodžio 15 d., šeštadienį, po pietų. Bus Kalėdų eglutės programa, specialiai į Grand Rapids atvažiuos Kalėdų senelis su dovanomis vaikams (gal ir suaugusiems, jei bus geri), bus vaishės, kalėdinė muzika, dainos bei giesmės.

**„DRAUGAS“ informuoja,
„DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išelvijos ir
Lietuvos jungtis!**

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaite
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)



Rudnosiuko laiškas Marijonui

Mielas Marijonai! Mes, Rudnosiukiškių miško gyventojai, esame tikrų tikriausi širdininkai – visa širdimi sergame už Lietuvą, už dainas ir už krepšinį... Mes, kartu su visa Lietuva, kartu su visais jos žmonėmis ir žvėrimis virpančiomis širdimis bei uodegomis sekėm Europos krepšinio čempionatą. O kiškiai ir lapės tai net uodegėlės tomis dienomis nusidažė trispalvės spalvomis ir lakstė išdidžiai jas iškelę viršum paparčių. Šernai su briedžiais irgi neatsiliko, žviagė, šventė iš pasakutiniųjų, kiti nuklampojo net į pelkes gūdžiausias, kur rijo girtuokles ir riaumojo nesavais balsais: „Mus vienija girtuoklės ir krepšinis!“ Bet šįsyk laiškas ne apie tai.

Mes, kaip ir visa Lietuva, atmintinai mokam tavo, Marijonai, sukurtą Lietuvos krepšininčių himną ir, vos prasidėjus čempionatui, ėmėme jį žvėriškai skanduoti:

Galbūt per daug ir per ilgai mes
kariavom,
Galbūt per ilgai kartojom žodį
šlovė jeee...

Skanduoju skanduoju, bet vos tik uždainuoju priedainį, žiūrim – lapė Anastasija kažkodėl neskan-duoja, o tik nuėjusi šonan ašaras bei snarglius braukia.

– Ko verki, lapė, – ėmėme klausinėti mes ją, – juk lietuviai laimės! Žiūrėk, kaip jie eina – tarsi peilis per šernų lašinius! Nieks jų nesustabdys...

– Sustabdys, dar ir kaip sustabdys... Nelaimės lietuviai pirmosios vietos, minėsit mano žodį, kūkt kūkt – kūkčioja rudasnukė Anastasija.

– O iš kur tu žinai, – nustebome it įbesti, – gal tu kokia nors aiškiaregių

aiškiaregių aiškiaregė?

– Aš ne aiškiaregė, – toliau sau sriubauja Stasė, – tai jūs aiškiaregiai... Geriau pasiklausykite, ką jūs dainuojat:

Neliek savo kraujo dėl aukso,
Mes būsim legenda, kol nepraradom
vilties,

Net jeigu ir vėl tik per klaidą
netapome mes čempionais...

Sudainavo priedainį lapė, vos tramdydama ašaras, paskui suėmė save į letenas ir paaiškino: – Matot, gyvuliai, kaip sakoma, iš dainos žodžių neišmes! Lietuviai ir vėl „per klaidą“ netaps čempionais!

Susimąstėm tada ir žvėriškai nuliūdom, kiškiams net trispalvės uodegos nulinko... Ir ėmėm lažintis – vieni už tai, kad lapė Anastasija teisi, kiti – kad ne. Ir vis tik, kai lietuviai ir vėl „per klaidą“ netapo čempionais, mes ėmėm suprasti, kad rudasnukė nėra tokia kvaila, kaip atrodo. Ir nutarėm parašyti tau laišką, garbusis Marijonai – būk geras, pataisyk tą savo himną prieš Pekino olimpiadą, nes ir vėl „per klaidą“ bus tas pats. O juk komanda stipri, gali ir laimėti!

P. S. Paskui dar sykį įsiklausėm į himno žodžius ir supratom, kad ta pačia proga būtų galima pataisyti ir dar vieną eilutę „Esam pasauly tik trys milijonai“. Jau ne tik mūsų triušiai, bet ir jūsų Seimas susirūpinęs, kad lietuviai pastaruoju metu visiškai nebesidaugina, o tu su tokiom dainom dar labiau demografinę situaciją sunkini... Gal pakelk kartelę iki keturių milijonų pradžia, būk geras!

Pagarbiai,
Rudnosiukas

Lietuvoje paveldo užtenka, bet trūksta patrauklios jo formos

Visos Baltijos jūros regiono šalys turi panašių su kultūros paveldu susijusių rūpesčių. Visos turi kuo pasigirti, tačiau visoms reikia pasistengti kultūros paveldo objektus pateikti visuomenei. Pavyzdžiui, Klaipėdoje turistų traukos objektu gali tapti Baltijos jūroje nuskendę vokiečių karo laivai.

„Daugumai turistų nebepakanka drybsoti pajūryje“, – spaudos konferencijoje sakė Helena Edgren, Baltijos jūros regiono šalių kultūrinio paveldo monitoringo grupės pirmininkė.

Ji pastebėjo, kad Lietuvoje kultūrinio paveldo objektų nestinga. Tačiau jie išsibarstę skirtingose šalies vietose. O tai apsunkina šių vietų pristatymą turistams.

Sudominti jūra

Harold Hamre, Norvegijos Stavanger jūrų muziejaus vadovas, mano, kad tiek Lietuva atskirai, tiek visos Baltijos jūros regiono šalys drauge, turėtų daugiau dėmesio skirti marinistiniams kultūros objektams.

„Išsaugoti 1920 metų istorinę laivų statyklą Klaipėdoje – ne tik Lietuvos, bet ir viso Baltijos jūros regiono

svarbos projektas. Kito objekto, turinčio tokį turtingą techninį paveldą, nėra. Juk būtų labai įdomus derinys: kruizas atplaukia į senovinę uostą“, – svarstė H. Hamre.

Nepaisant to, kad kas vasarą Klaipėdą aplanko 17 kruizinių laivų, H. Hamre teigimu, jų keleiviai nenulipa nuo denio.

„Klaipėda jiems neatrodo patraukliai. Taip pat ir vietos bendruomenė nepakankamai aktyvi siekdama turistams „paruoti“ Klaipėdą, – kalbėjo Norvegijos Stavangerio jūrų muziejaus vadovas. – Turistai vis tiek atvyks – juos tereikia ištraukti iš laivo ir parodyti, ką turite“.

H. Edgren pridūrė, kad turistų traukos objektu gali tapti Baltijos jūroje nuskendę vokiečių karo laivai.

„Jei yra maršrutas, leidžiantis apžvelgti Viduramžių pilis, kodėl negalima sumanyti turo, parodančio, kur guli nuskendę karo laivai“, – siūlė H. Edgren.

Be to, H. Edgren mano, kad Baltijos jūros regiono šalys gali bendradarbiauti ne tik kurdamos maršrutus jūros keliais, bet ir sprendamos dvarų išlikimo problemas.

Nukelta į 11 psl.

Planinės sumaišties Seime daugėja

EDMUNDAS SIMANAITIS



Pasak žiniasklaidos, bene septyniolika „darbiečių“, tautos atstovų rinkėjų valia patekusių į Lietuvos Respublikos Seimą, o pora iš jų – europarlamentarai, pagal seną, dar nepamirštą sovietmečio formulę „partijai pašaukus, širdžiai paliepus“, darnia grupe išbildejo į Maskvą gal pasiguosti, o gal pagalbos paprašyti dėl tariamų piliečių teisių pažeidimų iš sovietų narvo ištrūkusiame Lietuvoje. Kelias anaipol ne naujas, ne nauji ir provokacijos tikslai.

Kai du žymiausi XX a. diktatoriai Stalin su Hitler naujaip sukarpė Rytų Europos žemėlapi, lemtingaisiais 1940-aisiais tuo keliu atbarškėjo, atjojo, atkulniavo į mūsų šalį nekviestos gausios divizijos apsiurusios, praalkusių „vaduotojų“. Kremliaus atsiųstas emisaras Dekanozov veikiai parinko iš vietinių „liaudies atstovų“ grupę, kuri tuo pačiu keliu buvo nuvežta Maskvon „prašyti“, kad jau okupuotą Lietuvą „priimtų“ į sovietinį „sojūzą“. „Prašytojai“ parvežė Stalin saulę, kuriai šviečiant Lietuva neteko trečdalis savo gyventojų.

Ką parvežė dabartiniai „prašytojai“ iš Maskvos, matyt, bus viešai paskelbta, nors bergždžia būtų tikėtis, kad bus atskleistas gautų parėdymų turinys. „Artimojo užsienio“ spectarnybų parengti Lietuvos „gelbėtojai“, jei ir neįvykdo iki galo gautos užduoties, tai sumaišties demokratiją brandinti pradėjusiai šaliai sukelia daug ir svarbiausia, toji sumaištis nuolatos pakurstoma, kad tik neužgestų.

Verta panagrinėti šią istoriją nacionalinės teisės požiūriu. LR Konstitucijos 59 straipsnis byloja, kad Seimo nariai, eidami pareigas, vadovaujasi „Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomi jokių mandatų“. Kuo vadovavosi seimūnų grupė, organizuotai išvykdamą į svetimą, beje, nedraugišką Lietuvai šalį, iš kurios nuolatos pasigirsta balsų apie siekius susigrąžinti prarastas, anksčiau okupuotas svetimų valstybių teritorijas? Gal buvo remtasi Konstitucija? Pagrindinio įstatymo 69 straipsnyje išvardytos dvi dešimtys Seimo funkcijų, tačiau nėra net užuominos apie Lietuvos Seimo frakcijos ar grupės Seimo narių ir net pavienių narių poreikį, būtinybę ar galimybę spręsti bet kokius su Lietuvos Respublika susijusius klausimus svečioje šalyje.

Gal vadovautasi valstybės interesais? Kokios valstybės – Lietuvos ar Rusijos? Jei Lietuvos, tai LR Seimo statuto 11 straipsnis labai aiškiai nurodo parlamentarų veiklos tvarką, išvykstant į užsienį: „Jei Seimo valdyba komandiruoja į tą patį renginį ne mažiau kaip du Seimo narius, šie Seimo nariai sudaro grupę ir Seimo valdyba turi paskirti grupės vadovą“. Tiesiog būtina išgirsti, kokiais argumentais Seimo valdyba pagrindė tokios didelės grupės išvykimą į užsienį? Juk išvyko pusė didžiausios Seimo frakcijos narių! O jeigu Seimo valdyba apie tokios išvykos rengimą nieko nežinojo? Neįmanoma patikėti, kad toks savivaliavimas galimas demokratinės valstybės parlamente. Peršasi išvada, kad „artimojo užsienio“ spectarnyboms tokios Seimo suirutės fakto labai reikėjo, siekiant parodyti Lietuvos valdžios negebėjimą tvarkytis be „vyresniojo brolio“ pagalbos.

Kita vertus, ten pat rašoma, kad „Seimo narys, komandiruotas vienas ar vienas išvykęs į užsienio kelionę, kuriai buvo pritarusi Seimo valdyba, arba Seimo narių grupės vadovas, grįžęs iš užsienio komandiruotės ar kelionės, kuriai buvo pritarusi Seimo valdyba, ne vėliau kaip per 10 dienų turi pateikti užduočių atlikimo ataskaitą Seimo valdybos nustatyta tvarka“. Taigi visuomenė turėtų išgirsti ne tik Seimo valdybos argumentus dėl parlamentarų išvykos į užsienį, bet ir grupės ataskaitą, kaip buvo įvykdyta Seimo valdybos užduotis. O jei Seimo valdyba nekomandiravo tos seimūnų grupės, tai ne mažiau reikalinga ne tik visuomenei, bet ir LR spectarnyboms pasidomėti ir paskelbti, kokios valstybės, kokio klano ar „artimojo užsienio“ spectarnybų užduotis buvo vykdoma? Matyt, privalu pasverti, kokia žala daroma valstybės įvaizdžiui ir nacionalinio saugumo interesams.

Konstitucijoje parašyta, kad „Valstybės valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas ir Vyriausybė (5 str.)“. „Konstitucija yra vientisas ir tiesiogiai taikomas aktas“ – rašoma ten pat (6 str.) Taigi kiekvienas LR pilietis, nekalbant apie kitas valstybinės valdžios institucijas, turi teisę tiesmukai paklausti: kokios valstybės valdžią Rusijoje vykdo Lietuvos parlamentarai darbiečiai? Tikriausiai, „Piliečių santalka“ nepraleis progos ne tik paklausti, bet ir išvardyti, kokią žalą ar politinį laimėjimą atnešė Lietuvos valstybės įvaizdžiui šis akibrokštas.

Na, o jeigu seimūnai vadovavosi „savo sąžine“, tai žinant, kad jų rinkėjų paklausimų gali būti nedaug, labai naudinga būtų bent Seime išgirsti sąžinės apsisprendimo variacijas. Kas tautos atstovus vertė žeminti savo valstybę ir teršti jos garbę? Kiekvienas Seimo narys prisiekia būti „ištikimas Lietuvos Respublikai, gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!“ Paskutinį sakinį leidžiama praleisti. Ir tik tą vieną sakinį! Ar Seimo etikos sergėtojai nepasidomės šia istorija iš esmės? Joje jaučiamas Seimo nario priesaikos išdavystės tvaikas. Ar nebus imtasi apkaltos proceso?

Naujas Lietuvių operos pastatymas – „Vaiva“

Atkelta iš 1 psl.

Ieškojau būdų kaip nors gauti J. Karnavičiaus operą „Gražina“. Kai Lietuva buvo okupuota, nenorėdama pakenkti tam, kas padėjo operai, ilgai negalėjau viešai kalbėti, kokių būdu buvo gautas „Gražinos“ operos klavyras ir gaidos orkestrui.

Buvo 1966 metų vasaris, kai sekmdienio naktį suskambo telefonas ir balsas pasakė: „Jums yra išsiųstas svarbus siuntinys. Jūs turėtumėte jį gauti poryt – stebėkite paštą.“ Paklausiau, kas kalba ir ką siunčia, bet atsakymo nesulaukiau – padėjo telefono ragelį.

Ir šiandien tikrai nežinau, kas buvo tas taurus lietuvis, atsiuntęs „Gražinos“ partitūrą, bet, manau, kad tai buvo S. Dautartas, vienas iš to meto Lietuvos operos narių.

Gavau didžiulį siuntinį, siųstą iš New York. Jame radau visas „Gražinos“ operas gaidas. Koks buvo džiaugsmas – galėsime statyti pirmąją mūsų lietuvišką operą! Dešimties metų Lietuvių operos sukakčiai paminėti ir buvo pastatyta Jurgio Karnavičiaus 4 veiksmų opera Operos rūmuose Čikagoje 1967 m. gegužės 20 – 21 dienomis. Dirigavo Aleksandras Kučiūnas, režisavo Kazys Oželis, meninė priežiūra – dail. Vytautas Virkau.

Iki šiol Lietuvių opera yra pastatiusi šias lietuvių kompozitorių operas: Kazimiero Banaičio „Jūratė ir Kastytis“, Juliaus Gaidelio „Dana“, Jeronimo Kačinsko „Juodas laivas“, Vytauto Marijošiaus „Priesaika“, Juliaus Gaidelio „Gintaro šaly“, Vytauto

to Klovos „Pilėnai“.

Iš viso Lietuvių opera mūsų visuomenei yra parodžiusi 36 meno veikalus – operas, operetas, oratorijas ir Verdi „Requiem“.

Šiomet esame nutarę lietuvių visuomenei vėl parodyti lietuvių mitologijos motyvais sukurtą Vytauto Klovos operą „Vaiva“. Libertą sukūrė J. Gustaitis. (Jos pastatymui reikia daug lėšų. Tikiu, kad lietuvių visuomenė dar kartą padės mums įgyvendinti lietuvišką veikalą scenoje).

– Gal jau žinote, kokia bus naujosios operos finansinė sąmata?

– Lietuvių operos spektakliai visada yra tam tikro meninio lygio. Negali būti kitaip ir su „Vaivos“ pastatymu. Mes nuolat bendraujame su Lietuvos Nacionaliniu operos ir baleto teatru, todėl ir meninis lygis negali būti kitoks. Kiekvieno pastatymo sąmata siekia 100,000 dolerių, o „Pilėnų“ operos pastatymas kainavo dar daugiau.

„Vaivos“ operai teks patiemis pasigaminti dekoracijas ir pasisiūti kostiumus. Ir tai žymiai padidins išlaidas. Bet tai lietuvių sukurta opera, tad verta pasistengti, kad šis kūrinys išvystytų ir užsienio lietuvių sceną.

– Kaip pakomentuotumėte tokius teiginius, kad jau kuris laikas Čikagos opera, užuot pasikvietusi Amerikoje gyvenančius arba JAV besistažuojančius dainininkus, kviečiasi juos iš Lietuvos? Pavyzdžiui, Leonidas Ragas siūlo („Draugas“, 2007.04.11) kvieštis čia, Amerikoje, esančius

dainininkus: Algimantą Barniškį, Genutę Bigenytę, Lijaną Kopūstaitę, Nijolę Penikaitę, Liną Sprindį...

– Pirmiausia reiktų pasiaiškinti dėl pavadinimų, kadangi esame Lietuvių opera, o ne Čikagos lietuvių opera. Kai lietuviai iš visos Amerikos mūsų Operai padėjo savo aukomis, teko išbraukti žodį „Čikagos“ (net ir IRS patariant, kadangi Opera yra atleista nuo valstybinių mokesčių – tai galioja visose JAV). Todėl oficialus pavadinimas yra Lietuvių opera, bet ne Lietuvos. Šiuo pavadinimu jau veikiame kelis dešimtmečius.

Tuo pačiu galima atsakyti ir tiems, kurie mano, kad mes nekvičiame dainininkų, kurie gyvena Čikagoje, jos apylinkėse ar Amerikoje. Jiems, o kartu ir operos mecenatui dr. Leonidui Ragui, galima atsakyti, kad nebuvo nė vienos operos, jog nebūtume kvietę Amerikoje gyvenančių solistų. Tačiau tai ne taip lengva padaryti. Kai kas pradeda repetuoti, bet nepajėgia išmokti partijos ir turi pasitraukti, kai kam per maža partija, dar kitam nepatinka personažo charakteris, o kai kas negali dalyvauti repeticijose, ypač sceninėse ir orkestrinėse, dar kitam nepajėgiame sumokėti prašomo honoraro.

Jei visuomenė padės – galėsime parodyti lietuvišką operą. Anksčiau, kai Lietuvių fondas suteikdavo žymiai daugiau finansinės paramos, galima buvo planuoti, o kai drastiškai sumažino paramą, kyla labai rimtų finansinių problemų, kurios gali atves-

ti prie liūdnos pabaigos.

– Ar nebūtų pigiau scenografijai ir kostiumams kurti pasitelkti JAV gyvenančių dailininkų jėgas?

– Dailininkas, kuris sutiktų sukurti dekoracijų eskizus, turi gerai žinoti scenografijos reikalavimus. Žinoma, kad norėtume parodyti lietuvių dailininko sukurtas dekoracijas, tačiau, kaip nugalėti kliūtis, kurios jau dabar aiškiai iškyla prieš pradedant ieškoti dailininko – reikia patalpų dekoracijoms pagaminti. Gal kur nors ir surastume išnuomoti erdvią patalpą, supirktume reikalingas dekoracijoms medžiagas ir dažus, pasamdytume, kas išpildys eskizus..., bet kur tas pagamintas dekoracijas laikyti po spektaklio?

Kai pirmą kartą statėme Ponchielli „Lituanį“ – „Lietuviai“, dekoracijas išsinuomavome iš La Scala Milane ir laikėme Jaunimo centro patalpose iki pakartotino spektaklio Čikagos miesto centre, bet dabar? Patiems dekoracijas gaminti yra daug brangiau negu išsinuomoti. Jas išnuomoti galima tik tarptautinėms operoms, bet ne lietuviškoms.

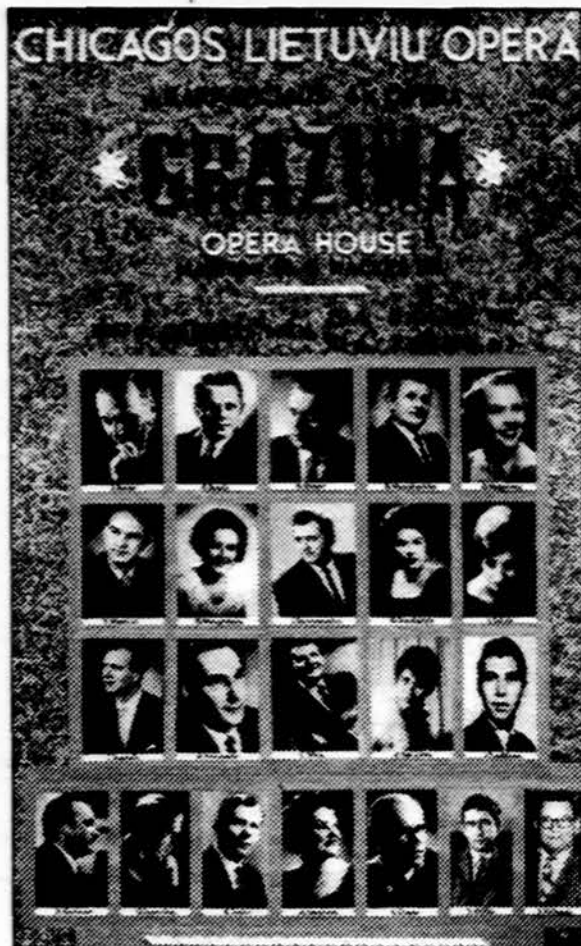
– Taip pat pasigirdo nuomonių, jog Čikagos lietuvių opera yra pernelyg brangiai atsieinantis renginys, be to, jį gali pamaityti tik vietiniai Čikagos bei jos apylinkėse gyvenantys lietuviai ir tik viena kartą. Ką galėtumėte į tai atsakyti?

– Aišku, kad operos nepastatysi už šimtą dolerių. Būdavo tos pačios



Pirmosios Lietuvių operos premjeros G. Verdi „Rigoletto“ atlikėjai. Pirmoje eilėje šokėjos, antroje – vadovai: dail. Vytautas Virkau, režisierius Kazys Oželis, baletmeisteris Simas Velbasiš, dirigentas Aleksandras Kučiūnas, sol. Monika Kripkauskienė, inž. Antanas Rudis (globėjas), sol. Juzė Krištolaitytė, pastatymo vadovas Vladas Baltrušaitis, žurn. Vladas Būtėnas ir chormeisteris Alfonsas Gečas. Trečioje eilėje kiti solistai: Jonas Vaznelis, Elena Blandytė, Valdemars Salna, Danutė Stankaitytė, Algirdas Brazis, Juozas Bražys, Salomėja Valiukienė, Bronius Jančys, akompaniatorė, Stasys Citvaras ir chormeisteris Antanas Linas. Už jų – vyrų choro nariai, operos rengėjai. Premjera įvyko 1957 m. kovo 30 ir 31 d.

Wolk Studio nuotr.



Jurgio Karnavičiaus „Gražinos“ operos vadovų ir solistų vinjetė.

V. Noreikos nuotr.

operos šeši spektakliai ir suvažiuodavo lietuviai iš daugelio JAV miestų, tačiau ir dabar, kai rodomas vienas spektaklis, atskrenda lietuviai ir iš Los Angeles, iš New York ir kitų miestų, taip pat ir iš Kanados. Jei žmogų domina menas, jokie atstumai nebaisūs.

– Bronius Nainys po šį gegužės mėnesį įvykusio operos „Vienos kraujas“ pastatymo („Draugas“, 2007.05.17) pasigedo didesnio choro. Su kokiais kitais sunkumais, problemomis Čikagos lietuvių opera susiduria, susidurs statydama naują operą?

– Lietuvių operai reikia vyriškų balsų. Kviečiame vyrus, kurie mėgsta dainuoti, įsijungti į Lietuvių operos chorą (tikrai Čikagoje yra balsingų vyrų) ir padėti mums pastatyti lietuvių kūrėjo Vytauto Klovo 3 veiksmų operą „Vaiva“. Moterys šiam menui palankesnės.

– Kodėl štai jau dvejus metus neruošiamas pooperinis koncertas? Ar tai susiję su finansiniais sunkumais?

– Daugelis klausia, kodėl neruošiamas pooperinio koncerto. Svečius solistus iš Lietuvos turėtume čia išlaikyti mažiausiai 3 savaites. Susidaro papildomos išlaidos, o kur dar honorai už dainavimą pooperiniame koncerte.

– Tame pačiame straipsnyje Nainys sako, jog šiais metais „Vienos operoje“ dainavę dainininkai iš Lietuvos buvo atskraidinti Lietuvos kultūros ministerijos lėšomis. Ar manote, kad kažko panašaus galima tikėtis ir ateinančiais metais?

– Nežinau. Mūsų Lietuvių opera su Lietuvos Nacionaliniu operos ir baleto teatru bendradarbiauja jau nuo 1989 metų, kai primadona Irena Milkevičiūtė, nugalėjusi visas kliūtis, atvyko dainuoti Leonoros partiją Verdi „Trubadūre“. Kasmet statomiems spektakliams kviečiame solistus iš Lietuvos. Virgilijus Noreika, būdamas Lietuvos operos direktoriumi, pirmasis pritarė tokiam bendradarbiavimui. Dabartinis Lietuvos Nacionalinio operos ir baleto generalinis direktorius G. Kėvišas taip pat yra palankus Lietuvių operai ir daug padėjo šiemet, kad Strauss „Vienos kraujas“ įvyktų.

Gal ateis toks laikas, kad Lietuvos Nacionalinis Operos ir baleto teatras galės su spektakliais vykti ne tik ir į Vokietiją, Angliją, Lenkiją, bet ir JAV.

Kalbino Dalia Cidzikaitė

JAV LB XVIII TARYBOS ANTROJI SESIJA

Sesijos naujokai iš Atlanta valstijos ir JAV lietuvių projekto „TV Lituanica“ likimas

Atkelta iš 1 psl.

Atlanta Lietuvių Bendruomenė turi savo mokyklėlę „Saulutė“, kurioje be pamokų vaikams siūlomi ir įvairūs būreliai. Šiuo metu mokykloje mokosi 22 vaikai, iš jų tik 8 kalba lietuviškai. Vincaitytės-Moore pastebėjimu, nors didžiosios daugumos tėvai abu yra lietuviai, dauguma vaikų labai sunkiai kalba lietuviškai. Viena didžiausių problemų yra ta, kad tėvams sunku vaikus privežioti dėl didelių atstumų. Tiek mokyklėlė, tiek ir bendruomenė ieško būdų, kaip sukviesti tuos mažuosius lietuvius į mokyklėlę.

LB Atlanta organizuoja daug renginių. Ko-pirmininkės paskaičiavimu, kiekvienais metais jų būna nuo 10 iki 15, „vos spėjame suktis“, — neslėpė ji. Jei rengiami didesni renginiai, jie vyksta bažnyčiose, kurias žmonės geriausiai pažįsta, jas patogiau pasiekti. Priklausomai nuo renginio, kartais renkama viešbučių centruose arba pas žmones.

Daugiausiai lietuvių sutraukiantys renginiai yra šv. Mišios. „Neturime lietuviškų restoranų, kaip jūs čia, Čikagoje, todėl žmonės mielai lankosi tuose renginiuose, kur yra lietuviško maisto“ — pasakojo LB Atlanta ko-pirmininkė. Kaip ir kiekvienoje lietuviškoje bendruomenėje, taip ir Atlanta, žmonės mielai ateina į nemonkamą renginį, nei į tokį, kur reikia mokėti. Kadangi Atlanta bendruomenė jauna, stengiamasi rengti kuo daugiau sporto renginių, koncertų.

Projekto „TV Lituanica“ likimas neaiškus

Ypatingo dėmesio šioje JAV LB sesijoje susilaukė Amerikos lietuvių televizijos (ALTV) direktoriaus Arvydo Reneckio, JAV LB remiamas lietuviškos televizijos JAV projektas „TV Lituanica“, kurį praėjusioje sesijoje JAV LB parėmė atskira rezoliucija. Kadangi minėta rezoliucija buvo bendro pobūdžio, be konkrečių JAV LB įsipareigojimų, į šią antrąją sesiją buvo pakviestas Reneckis ir PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė supažindinti su projekto eiga ir dabartine jo situacija.

Kas valdys šį projektą?

Su projektu susirinkusius supažindinęs ALTV direktorius Reneckis teigė, jog projekto įgyvendinimui parinkta palydovinės televizijos kom-

panija „Dish Network“, šiuo metu rodanti daugiau kaip 63 tarptautinius kanalus, yra tinkamiausia dėl to, kad ji automatiškai padengtų visą Šiaurės Ameriką, be to, tai kompanija, turinti didelę patirtį, ir, bene svarbiausia, šiuo metu šios kompanijos siūlomus 4 rusiškus kanalus žiūri dešimtys tūkstančių JAV lietuvių.

Anot ALTV direktoriaus, imti įgyvendinti „TV Lituanica“ projektą apsimoka ir finansiškai. Kaip to įrodymą jis pateikė pavyzdį: šiuo metu ALTV, kurią mato tik Čikagoje ir aplink Čikagą gyvenantys lietuviai, už dvi valandas į savaitę moka 6,000 dol. į mėnesį. O norint rodyti visą lietuvišką kanalą 24 val. per parą 7 kartus į savaitę per visą Ameriką kainuotų 20,000 dol. į mėnesį. Reneckio įsitikinimu, toks sandėris yra vertas.

Reneckio teigimu, lietuvių pasiūlytu projektu transliuoti geriausias Lietuvos programas JAV „Dish Network“ ypač susidomėjo, nes lietuviai pasiūlė rodyti ne tik programą iš kitos šalies — Lietuvos, bet ir įterpti lietuvišką turinį, esantį čia, Amerikoje.

Turint transliuotojo JAV susidomėjimą pradėta bendrauti su Lietuvos pagrindiniu transliuotoju — Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija (LRT). Reneckis pasiūlė LRT bendradarbiauti kartu, kur iš Amerikos pusės būtų renkama prenumerata, rūpinamasi reklama ir svarbiausia — vietiniu lietuvišku turiniu, parenkamos tos programos, kurios būtų reikalingos tiems, kurie jas prenumeruoja. Deja, anot Reneckio, įvyko didelis nesusipratimas pačioje Lietuvoje: iškilo klausimas, kas valdys šį projektą? Ar jis bus atiduotas Amerikos lietuviams, ar pati Lietuva to imsis?

Šį rugsėjo mėnesį „Dish Network“ turi naują dažnį, taigi prasiplėčia jos galimybės rodyti televizijos programas, — sakė Reneckis. Ir nors ši kompanija yra suinteresuota dirbti su lietuviais, jo teigimu, atsiranda ultimatyvus klausimas, ar mes einame su jais, ar ne. Terminas tą padaryti, anot Reneckio, lyg jau ir pasibaigė. Norint pajudėti iš susidariusios situacijos, reikia ne tik Lietuvos pritarimo, bet ir finansinės paramos, kuri, deja, nors ir buvo pažadėta, šiam projektui kol kas nėra skirta.

Vis dar laukiama atsakymo

Regina Narušienė, kuri dalyvavo LR Prezidento ir Premjero liepos 4 d. sudarytoje darbo grupėje dėl minėto projekto, teigė, kad ir Prezidentas, ir



Lietuvių Bendruomenė Atlanta valstijoje JAV LB XVIII tarybos antroje sesijoje atstovavo ko-pirmininkė Laura Vincaitytė-Moore.

Premjeras įsipareigojo paremti Amerikos lietuvių projektą ir sakė, jog tam reikalui bus skirtas 1 mln. litų. Pagal JAV lietuvių siūlymą, „TV Lituanica“ būtų visuomeninė organizacija, kuri rengtų programas ir veiktų 2 val. kiekvieną dieną. Iš Lietuvos būtų parinktos geriausios programos. Lietuvoje tą organizaciją tvarkytų ir atstovautų Arūnas Matelis.

Premjerui pateikus šį projektą ministerijoms įvertinti projektas įstrigo. Narušienės teigimu, apie šį projektą bandyta kalbėti su įvairiais žmonėmis, kurių dalis sutinka su JAV lietuvių sumanymu, tačiau finansų ministerija sako, kad lėšų nėra. Tad tie Premjero pažadėti pinigai lietuvių televizijai JAV kažkur pradingo — konstatavo PLB valdybos pirmininkė. Ar pasiseks gauti lėšų, kad projektas prasidėtų jau šio mėnesio, t.y. rugsėjo, gale ar spalio pradžioje, priklausys nuo šių kelių savaitėjų. Atsakymo vis dar laukiame — savo pranešimą pabaigė Narušienė.

Sprendžiant iš pastaruoju metu Lietuvos spaudoje pasirodžiusių straipsnių, projekto „TV Lituanica“ likimas iki šiol nėra aiškus. 2007 m. liepos mėn. 31 d. „Delfi“ išspausdintame Mindaugo Jackevičiaus straipsnyje „JAV lietuviai kuria televiziją „TV Lituanica““ sakoma, jog LRT generalinis direktorius Kęstutis Petrauskis neįsivaizduoja, kaip būtų galima įkurti televiziją Amerikoje. „Tai kainuotų labai daug pinigų — pradedant tuo, kad TV reikėtų sukurti, nupirkti techniką, pasamdyti žmones, pradėti kurti programas (...)“ — sakė jis.

2007 m. rugpjūčio 10 d. naujienų agentūros BNS išplatintame pranešime tas pats LRT gen. direktorius kritikavo LR Vyriausybės planus paremti, anot Petrauskio, privačias iniciatyvas bei siūlė, jo nuomone, kur kas racionalių būdą — transliavimą internetu.

Vos prieš kelias dienas internetinė svetainė Balsas.lt pranešė, jog rugsėjo 24 d., pirmadienį, LRT pradėjo transliuoti trečiąjį nacionalinio transliuotojo televizijos kanalą „LTV World“, kuris šiuo metu pasiekia Šiaurės ir Vakarų Europos gyventojus, tačiau planuojama, kad iki lapkričio 1-osios jį galės matyti ir žiūrovai Šiaurės Amerikoje.

Daugiau apie JAV LB XVIII antroją sesiją skaitykite kitame „Draugo“ numeryje.



JAV lietuvių remiamą projektą „TV Lituanica“ pristatė (iš kairės): JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, ALTV direktorius Arvydas Reneckis ir PLB valdybos pirmininkė dr. Regina Narušienė. D. Cidzikaitės nuotr.



Žemaičiai nori patekti į Seimą.

Žemaičiai užsimojo imti valdžią

Vilnius, rugsėjo 26 d. (Balsas.lt) — Kurį laiką atakavusi įvairiais pranešimais apie žemaičių rekordus pasaulyje ir jų ginčus su Teisingumo ministerija dėl tautybės deklaravimo, vakar žemaičių iniciatyvinė grupė pranešė kurianti Žemaičių partiją ir kitais metais šturmuosianti Seimą, praneša „Vakarų ekspresas“.

„Vakarų ekspresui“ žemaičiai tikino parlamente per posėdžius planuojantys su kolegomis bendrauti tarmiškai ir pirmiausiai sieks, kad Žemaitija būtų įteisinta kaip atskiras administracinis vienetas.

Vienas iš partijos kūrimo iniciatorių Antanas Kontrimas, išgarsėjęs kaip stipriausias barzdos pasaulyje savininkas ir Guinness rekordininkas, sakė, jog dabar politikai iš žemaičių siekių tik tyčiojasi ir niekina.

Buvęs Seimo narys E. Skarbalius neatmeta galimybės, kad jei patektų į parlamentą darsyk, su bendraminčiais per posėdžius kalbėtų žemaitiškai.

Žemaičiai užsimojo

Žemaičių iniciatyvinė grupė pasirašė ir paskelbė viešą pareiškimą, kuriuo pakvietė visus prisijungti prie žemaičių politinio judėjimo ir kartu kurti partiją.

Būsima partija sieks, kad per išrinktus atstovus į valstybės bei savi-valdybės valdžios institucijas būtų įgyvendinta tokia valstybės valdymo politika, kuri garantuotų spartų žemaičių krašto socialinį ir ekonominį vystymąsi, didintų žemaičių tautos pasitikėjimą savimi, saugotų kultūrinę bei istorinę savastį.

„Žemaičių, kaip tautinės grupės su sava kalba, tradicijomis bei kultūra, egzistavimą liudija istoriniai įvykiai, tačiau dabartinė valdžia nepripažįsta teisės į savasties išsaugojimą, teisės į savanorišką tautybės deklaravimą, esama santvarka neskatina ekonominės ir socialinės plėtros regione. Todėl priimtas sprendimas kviesti žemaičius į politinį žemaičių judėjimą, kartu kuriant partiją“, — teigiama išplatintame pareiškimė.

Pasak iniciatorių, steigiamasis partijos suvažiavimas turi įvykti jau šį rudenį, lapkričio mėnesį.

Dar bylinės

A. Kontrimas negalėjo pasakyti, ar dalyvaus rinkimuose į parlamentą.

„Aš esu žemaitis ir to fakto ignoruoti negalima. Dabar norima sunaikinti Žemaitijos vietovardį, todėl ir pribrendo reikalas kurti partiją. Norima, kad viena Lietuva būtų, tačiau tų lietuvių beveik nėra: yra žemaičiai, aukštaičiai, suvalkai ir dzūkai. Greitai kreipsiuosi į teismą dėl to, kad dokumentuose nepripažįsta žemaičių tautybės. Pagal visas tarptautines konvencijas tautybė deklarujama, o ne įrodinėjama“, — tikino žemaitis.

Vienas iš Žemaičių partijos iniciatorių, buvęs Seimo narys klaipėdietis Egidijus Skarbalius sakė, kad ambicijos — didelės.

„Darbo partija per rinkimus surinko 280,000 balsų ir parlamente gavo 40 vietų, o mūsų prognozės — optimistiškesnės. Lietuvoje gyvena apie milijoną žemaičių, tad rinkimai bus įdomūs“, — dėstė politikas.

„Metų bėglys“ sugrįžo į Lietuvą

Atkelta iš 1 psl.

Tai ne smurtiniu nusikaltimu įtariamasis asmuo, ne kriminalinės pakraipos elementas. Pagaliau tie nusikaltimai, kuriais įtariamasis V. Uspaskichas, — vienas lengvas, kitas — apysunkis, t. y. nesunkus, — Lietuvos radijui sakė V. Sviderskis.

Advokatas patvirtino, kad V. Uspaskichui buvo imami pirštų antspaudai, tikrinama jo sveikata. Advokatas tikėjosi, kad su DP įkūrėju galės pabendrauti, kai šis bus uždaręs į kamerą. Pasak V. Sviderskio, V. Uspaskichas gali būti sulaikytas 48 val., vėliau jam galės būti taikoma kardomoji priemonė.

V. Sviderskis skrido su V. Uspaskichu lėktuvu ir patvirtino, kad jo kliento sulaikymo procedūra vyko labai korektiškai: pasienio policija patikrino ir perdavė V. Uspaskichą poli-

cijos pareigūnams, šie supažindino „darbietį“ su teismo nutartimi ir sulaukė nuvežė į areštinę.

V. Sviderskis taip pat patvirtino, kad V. Uspaskichui buvo problemų išvykti iš Rusijos. Laukiama, kad į areštinę apklausti DP įkūrėjo atvyks prokurorai.

V. Uspaskicho advokatas paklaustas, kada iš areštinės gali būti paleistas jo klientas, teigė: „Galbūt net ir šiandien“.

Kaip sakė V. Sviderskis, V. Uspaskichas uždarytas į vienutę, sąlygomis jis patenkintas: ir čiužiniu, ir antklode. Advokato teigimu, DP įkūrėjui buvo pasiūlyti pietūs, tačiau jis valgyti nenorėjo, todėl atsisakė.

V. Sviderskis Generalinėje prokuratūroje aiškinasi, kada bus atliekama apklausa ir kokie bus kiti veiksmai.

Korupcija — vis tokia pat

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Lietuva negali pasigirti sėkmingai kovojanti su korupcija — šalies įvertinimas šiemet kaip ir pernai liko žemiau 5 balų, duodamų šalims, sugėbančioms pažaboti korupcijos lygį, ribos.

Tai rodo trečiadienį skelbiamas „Transparency International“ (TI) Korupcijos suvokimo indeksas (KSI). 2007 metais Lietuvai taikomas indeksas yra 4,8. Tokį indeksą Lietuva jau yra gavusi pernai, taip pat 2001, 2002, 2005 metais. 2003 ir 2004 metais indeksas buvo dar blogesnis — atitinkamai 4,7 ir 4,6.

Kaip sakė TI Lietuvos skyriaus direktorius Rytis Juozapavičius, valdžia į TI antikorpucinius pasiūlymus nereaguoja ir rimtų kovos su korupcija klausimų nesvarsto.

Jo nuomone, daugiausiai žalos padaro korupcija teisėkūroje bei viešuosiuose pirkimuose.

Dešimties balų sistemoje nulis reiškia absoliučią korupciją, o 10 — minimalų korupcijos lygį.

Tarp 180 valstybių Lietuva šiemet užėmė 51 vietą ir pasidalino ją su Latvija, kurios KSI buvo toks pat — 4,8.

Pastaruosius septynerius metus Lietuvos KSI keitėsi mažiausiai lyginant jį su nuolat augusiais indeksais kitų 7 pokomunistinių šalių, tapusių Europos Sąjungos narėmis 2004 metais.

Šiuo metu tik Lenkijos KSI yra prastesnis, nei Lietuvos, ir siekia 4,2 balo.

Tarp ES pokomunistinių naujokių pirmauja Slovėnija, Estija ir Vengrija su atitinkamai 6,6, 6,5 ir 5,3 balo.

Didžiausias KSI indeksas šiemet yra Danijoje, Suomijoje ir Naujojoje Zelandijoje — po 9,6 balo. Ketvirtą — penktą vietas dalijasi Singapūras ir Švedija (9,3 balo). Labiausiai korumpuotos valstybės pasaulyje yra Somalis, Birma, Irakas, Haitis ir Uz-

bekistanas, jų KSI svyruoja nuo 1,4 iki 1,7.

JAV šis indeksas siekia 7,2, Kinijoje — 3,5, Rusijoje — 2,3.

Premjeras Gediminas Kirkilas, kuris pernai lapkritį žadėjo atsistatydinti, jei per metus jam nepavyks pažaboti korupcijos, tikina, kad jo vadovaujama Vyriausybė sumažino korupciją, o šiuo klausimu daugiau politikuojama, negu pateikiama konkrečių faktų.

TI 2007 metų rezultatai paskelbti praėjus beveik 11 mėnesių nuo duoto pažado.

R. Juozapavičiaus teigimu, toks premjero pareiškimas yra neatsakingas ir negarbingas, nes jis pats nepateikia jokių kritiką atlaikančių įrodymų, jog padėtis keičiasi į gera.

„Negali sukurti reputacijos ketinimais, reputacija sukurama darbais. Viešoji politika visada turėtų būti vertinama tyrimais, duomenimis ir skaičiais“, — sakė R. Juozapavičius ir pažymėjo, kad „Kirkilo korupcijos suvokimo indeksas“ veikiausiai remiasi įsūlymis.

TI KSI surikioja pasaulio šalis pagal suvokimą, kiek korupcija yra paplitusi tarp viešojo sektoriaus tarnautojų ir politikų. Tai yra sudėtinis indeksas išvedamas remiantis nepriklausomų ir garbingų institucijų atliktomis ekspertų ir verslininkų apklausomis.

KSI atspindi iš viso pasaulio surinktus požiūrius į korupciją, įskaitant ir ekspertų, gyvenančių vertinamose šalyse. KSI fokusuojasi į viešąjį sektorių ir apibrėžia korupciją, kaip viešosios tarnybos panaudojimą privatiems tikslams.

Korupcijos suvokimo indeksus „Transparency International“ skelbia nuo 1995 metų.

„Transparency International“ yra tarptautinė nevyriausybinė organizacija, užsiimanti antikorpucine veikla visame pasaulyje.

Krepšininkės žais kitame etape



Lietuvos moterų krepšinio rinktinė.

Eltos nuotr.

Vilnius, rugsėjo 26 d. (BNS) — Pirmąją pergalę 2007 metų Europos moterų krepšinio čempionate iškovojo Lietuvos rinktinė. Lietuvos B grupės rungtynėse be didesnio vargo 67:50 nugalėjo Rumunijos krepšininkeis, kurioms tai buvo jau antroji nesėkmė.

Lietuvos rinktinė užsitikrino teisę žaisti antrajame etape.

Rungtynės su Rumunija prasidėjo atkakliai ir sužaidus 8 minutes rezultatas buvo lygus (16:16), tačiau lietuvaitės laimėjusios 5 minučių atkarpą 12:0 pabėgo į priekį (28:16).

Po ilgosios pertraukos Lietuvos rinktinė ir toliau diktavo savo žaidi-

mo sąlygas, o 37-ąją mačo minutę po taiklios Eglės Šulčiūtės baudos skirtumas buvo šoktelėjęs iki 18 taškų (61:43).

Lietuva: Lina Brazdeikytė 15, Agnė Čiudarienė 14, Eglė Šulčiūtė 11 (10 atk. kam.), Sandra Valužytė 10, Rima Valentienė 8, Gintarė Petronytė 5, Ela Briedytė 4 (Iveta Marčauskaitė, Vita Kuktienė).

Rumunija: Maria Puscalau 12 (12 atk. kam.), Paula Ciocan 8, Ancuta Stoenescu 8, Simina Mandache 8.

B grupės komandos antrajame etape žais su trim geriausiom A grupės komandomis. Vietas kitame etape jau užsitikrino Čekija ir Latvija.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Ahmadinejad pavadino JAV „chuliganiška valstybe“



Mahmoud Ahmadinejad.

Postimees nuotr.

New York, rugsėjo 26 d. („Interfax“/BNS) — Pagrindinė Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos kalba pasakytas Irano prezidentas atėjo į tribūną ir pasimeldęs pavadino JAV „chuliganiška valstybe“, išpranašavo „sionistinei valstybei“ — Izraeliui — SSRS likimą, tai pat pareiškė, kad Irano taikaus atomo klausimas išspręstas kaip politinis, ir dabar jį reikia spręsti su TATENA darbo tvarka.

Kiek anksčiau nei Mahmoud Ahmadinejad Generalinėje Asamblėjoje kalbėjo JAV prezidentas, bet diskusija neįvyko. Kalbant Irano vadovui JAV delegacijos vietoje buvo tik Amerikos misijos jaunesnysis diplomatas. Be to, JT Generalinės Asamblėjos salėje nebuvo ir Izraelio delegacijos.

Tuo tarpu daugumos Europos šalių delegacijos buvo savo vietose. Kai Generalinės Asamblėjos pirmininkas Sergijus Kerim pakvietė prie mikrofono M. Ahmadinejad, daugelis delegacijų ėmė ploti.

Pradėjo savo kalbą Irano vadovas ne pasveikinimu, o malda, kaip ir pridera šiitiškos respublikos prezidentas.

tui. Irano prezidentas ne karto savo kalboje tiesiogiai nepaminėjo JAV, apsiribodamas žodžiais „kai kurios valstybės“. Tiesa, šie jo žodžiai nebuvo mažiau skaidrūs.

„Chuliganaujanti valstybė leidžia sau susikurti priešraketinės gynybos sistemą, tuo skeldama karo grėsmę“, — pareiškė Irano prezidentas. M. Ahmadinejad apkaltino „kai kurias didžiąsias valstybes“ tuo, kad joms viskas leidžiama. Pavyzdžiui, „atsisakyti oficialių sutarčių paminant tarptautinės teisės normas“, — pažymėjo jis.

Užsiminęs apie Izraelį M. Ahmadinejad pareiškė nuomonę, kad šią šalį ištiks likimas SSRS, kurios liaudis „pati apsisprendė“. Sovietų Sąjungos „niekas neištrinė iš žemėlapių ir nesugriovė iš išorės“, pažymėjo jis.

Kalbėdamas apie padėtį palestiniečių ir Izraelio konflikto zonoje Irano vadovas apkaltino Izraelį, kad jis „apgauė vilioja pas save žydus iš viso pasaulio“, po to apgyvendina juos okupuotose palestiniečių teritorijose.

Lenkijoje pradėti skelbti komunistinio režimo bendradarbių sąrašai

Varšuva, rugsėjo 26 d. (BNS) — Lenkijos tautos atminties institutas (TAI) pateikė šalies gyventojams staigmeną — pirmalaikių Seimo rinkimų išvakarėse pradėjo internete skelbti asmenų, kurie komunistiniais laikais bendradarbiavo su saugumu ar buvo jo darbuotojai, sąrašus, praneša šalies naujienų agentūra PAP.

Pirmasis skelbiamų dokumentų katalogas suskirstytas į keturis skyrius: jame pateikiama informacija apie viešas pareigas ėjusius asmenis, komunistinio saugumo darbuotojus, kuriuos jau spėta pavadinti „bude-liais“, taip pat asmenis, kuriuos buvo mėginama užverbuoti, — „aukas“.

Taip pat skelbiamos komunistinės Lenkijos valdančiosios Jungtinės darbininkų partijos centrinio aparato bei tuometinių vaivadijų vadovų pavardės. Prie kiekvienos pavardės ir užimamų pareigų yra pateikiami trumpi asmens archyviniai duomenys.

Kiekvienas norintysis gali susi-

pažinti su šia archyvine medžiaga internete: katalog.bip.ipn.gov.pl

Kataloge, kurį skelbia TAI, nėra mirusiųjų pavardžių. Be agentūrų sąrašų, dar yra pateikiama medžiaga apie saugumo verbavimo metodus.

TAI kol kas neskelbia pavardžių tų asmenų, kurie šiuo metu balotiruojasi į Seimą. Duomenys apie juos pasirodys po parlamento rinkimų.

Tai, kad institutas suskubo pradėti skelbti buvusių agentūrų sąrašus, daugeliui buvo netikėta, nes dar visai neseniai TAI direktorius Janusz Kurtyka tikino, kad sąrašai taps prieinami visuomenei po spalio 21 dieną įvyksiančių Seimo rinkimų.

Toks skubotumas paskatino opoziciją pareikšti, kad šis žingsnis yra valdančiosios konservatorių partijos „Įstatymas ir teisingumas“ rinkimų kampanijos dalis.

Šiuos anksčiau neprieinamus dokumentus leido išviešinti partijos „Įstatymas ir teisingumas“ iniciatyva priimtas liustracijos įstatymas.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijoje jau penkta diena netyla karšti ginčai, ar į pirmalaikius Seimo rinkimus, kurie įvyks spalio 21 dieną, reikia kviešti tarptautinius stebėtojus. Valdančiosios konservatorių partijos „Įstatymas ir teisingumas“ vadovai — šalies premjeras Jarosław Kaczyński ir užsienio reikalų ministrė Anna Fotyga — kategoriškai atmeta galimybę į parlamento rinkimus kviešti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) atstovus, nes, jų nuomone, Lenkija yra demokratinė valstybė, ir jai nebūtinas stebėtojų dalyvavimas. Tuo tarpu dienraščio „Rzeczpospolita“ surengta apklausa rodo, jog net 57 proc. lenkų norėtų, kad parlamento rinkimus stebėtų ESBO atstovai.

TBILISIS

Buvęs Gruzijos prezidento bendražygis ir gynybos eksministras Iraklij Okruašvili, paskelbęs antradienį, jog kuria opozicinę partiją, pranešė, kad valstybės vadovas neva aptarė su juo galimo liūdnei pagarsėjusio Rusijoje žinomo Gruzijos verslininko Badri Patarkacišvili su-naikinimo planus. I. Okruašvili tai pranešė Gruzijos televizijos „Imedi“, kurios vienas bendrasavininkų yra B. Patarkacišvili, naktinėje laidoje. Jis pranešė ir kitus nežinomus faktus, kurie, pasak jo, buvo jam esant šalies gynybos ministru.

BRIUSELIS

Europos Sąjunga (ES) trečiadienį paskelbė, kad sugriežtins sankcijas Mianmarui, jeigu saugumo pajėgos panaudos smurtą, malšindamos protestus prieš chuntą. Šis pranešimas buvo išplatintas prieš tai, kai pasirodė žinios, jog policija Rangūne į tūkstantis protestuotojų paleido ašarines dujas ir guminėmis lazdomis aptalžė maždaug 700 demonstrantų grupę. ES teigė, kad „sustiprins ir sugriežtins galiojančias sankcijas“, jei saugumo pajėgos „panaudos smurtą prieš neginkluotus ir taikius demonstrantus“.

WASHINGTON, DC

JAV Kongreso Atstovų Rūmai pritarė rugsėjo 25 dieną įstatymų projektui, numatančiam įvesti papildomas sankcijas Iranui. „Už“ dokumentą, pavadintą „2007 metų aktas dėl neplatinto į Iraną“, balsavo 397 žmonės, „prieš“ — 16. Įstatymo projektas taip pat draudžia JAV vyriausybei sudaryti kokius nors bendradarbiavimo susitarimus su bet kuria šalimi, kuri teikia pagalbą Teherano branduolinei programai arba parduoda patobulintą įprastinę ginkluotę arba raketas. Rusija pačiame įstatymo projekte neminima.

Per praėjusį mėnesį JAV antrinėje gyvenamųjų namų rinkoje sudarytų sandorių skaičiaus buvo kukliausias per pastaruosius penkerius metus — 5,5 mln., o tai 4,3 proc. mažiau nei pernai rugpjūtį. Kita vertus, ekspertai tikėjosi dar didesnio rinkos nuosmukio — 4,6 proc. iki 5,48 mln. namų. Anot ekspertų, sandorių skaičius ir jų vertė veikiausiai toliau mažės, augant paskolų kainai. Hipotekos kreditai tampa sunkiau „įkandami“ eiliniams amerikiečiams, daugėjant nemokumo atvejų. Būsto kainos 20 didžiausių JAV miestų liepą buvo 3,9 proc. mažesnis nei prieš metus. Tai didžiausias nuosmukis nuo 2001-ųjų.

NEW ORLEANS

JAV Episkopalinė Bažnyčia nusprendė atsisakyti skirti homoseksualistus vyskupais ir nelaiminti vienos lyties asmenų santuokų, kad išvengtų Anglikonų Bendrijos skilimo. Tačiau Amerikos anglikonų hierarchai, kurie nusilenkė tarptautiniam spaudimui šiais klausimais, vėlai antradienį pažadėjo tęsti kovą dėl homoseksualistų pilietinių teisių pripažinimo. „Nė kiek neabejoju, kad Generalinis Konventas (2009 metais) peržiūrės šiuos klausimus“, — sakė posėdžiui pirmininkavusi vyskupė Katherine Jefferts Schori. Episkopalinės Bažnyčios vadovų liberalesnis požiūris į gejus supriešino anglikonų kongregacijas Jungtinėse Valstijose ir sukėlė nuogastavimą, kad dėl to gali skilti Anglikonų Bendrija, kuriai priklauso apie 77 mln. tikinčiųjų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVIŲ TELKINIAI

OMAHA, NE

Šv. Antano bažnyčios
jubiliejus

RŪTA TALŽŪNIENĖ

Omaha Šv. Antano parapijos bažnyčia buvo pašventinta 1907 metų rugpjūčio 23 dieną. Iš pradžių ji buvo medinė. Nors lietuvių kunigo dar neturėjo, bet A. Jokubka jau buvo suorganizavęs mergaičių chorą ir per šv. Kalėdas jau buvo giedama lietuviškai.

Nepaisant didelės meilės bažnyčiai, jos neaplenkė nelaimės: 1920 metų spalio 5 d. kilo gaisras. Sudegė visos bažnyčios vidus. Prisilėgė nauji rūpesčiai. 1936 metų vasarą bažnyčia buvo perstatyta, iš lauko apmūryta plytomis, taip ji įgavo savo dabartinę išvaizdą.

Visą tą laikotarpį bažnyčia buvo visų lietuvių susibūrimo ir bendravimo vieta. Steigėsi mokyklos, organizavosi meno, sporto ir įvairios kitos grupės, kurios aktyviai veikė.

Ir štai 2007 metų rugpjūčio mėnesį Omaha lietuvių Šv. Antano bažnyčios parapijiečiai atšventė savo bažnyčios 100 metų sukaktį. Viskas buvo suruošta gražiai ir iškilmingai. Atvyko daug svečių. Susitiko buvę draugai bendraklasiai.

Šventei organizuoti buvo išrinktas komitetas, kuris atliko visą paruošimo darbą. Jam priklausė Šv. Antano parapijos komiteto pirmininkė Irena Gartigaitė, Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Kristina Jonyka, Irena Šarkaitė-Matz, Danutė Retikytė, Aldona Agurkytė-Tanner, Danguolė Antanelytė-Hansen. Šventė truko dvi dienas.

Rugsėjo 12 d. buvo atvirų durų diena. Šv. Mišias laikė mūsų parapijos klebonas Frank Partusch. Jis pasveikino ir visus gražiai pakvietė dalyvauti surengtame Šv. Antano parapijos bažnyčios 100 metų jubilėjaus minėjime bei atvirų durų dienoje.

Po Mišių visi nuskubėjo į gražiai papuoštą parapijos salę, į kurią susirinko labai daug žmonių — vos visi tilpo. Susirinkimą vedė Šv. Antano

Parapijos ir jubiliejinio komiteto
pirmininkė Irena Gartigaitė.

parapijos komiteto pirmininkė Irena Gartigaitė. Pagrindinį labai išsamų pranešimą skaitė Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Kristina Jonyka. Tai buvo šimto metų bažnyčios veiklos plati apžvalga. Pranešimas visus labai sudomino. Tekstą pranešė ne tik skaitė, bet ir iliustravo nuotraukomis. Buvo prisiminti visi kunigai, kurie dirbo bažnyčios ir parapijos žmonių labui, ir jų įnašas į bendrą parapijiečių gyvenimą. Seseles, kurios dirbo Šv. Antano parapijos mokykloje, buvo taip pat prisimintos geru žodžiu. Pranešimui medžiagą surinko ir paruošė Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Kristina Jonyka, kuriai padėjo Irena Gartigaitė ir kiti komiteto nariai. Nuotraukų ir kai kurių tekstų vaizdajuostę paruošė Kristina Jonyka ir Gediminas Murauskas. Visą spausdintą medžiagą pateikė Danguolė Antanelytė-Hansen. Visuose šiuose darbuose daug prisidėjo ir kiti valdybos nariai. Buvo atliktas labai didelis ir sunkus darbas, surinkta įdomi ir neįkainojama medžiaga.

Po paskaitos vyko pasisakymai. Žmonės dalinosi įdomiais prisimini-

mais iš praeities. Visi sėdėdami prie stalų ilgai aptarinėjo praeitį, vaišinosi moterų klubo, kuriam vadovauja Irena Šarkaitė-Matz, skaniais paruoštais užkandžiais, gardžiosios skaniais pyragėliais ir kava.

Po to mūsų pamėgtoje svetainėje, kur po Mišių visi susirinkdavome išgerti kavutės ir pasidalinti mintimis, būriavosi daugybė žmonių. Čia ant stalų buvo išdėstyta visa esanti parapijos archyvinė medžiaga, su kuria galėjo susipažinti bet kuris tautietis. Medžiagą rinko ir kambarį paruošė visi jubiliejinio komiteto nariai.

Aplink stalus puikavosi Algio Praičio nuotraukų kolekcijos, kuriose beveik kiekvienas galėjo surasti ir save. Jis turi sukaupęs labai daug nuotraukų, bet visų jų neįmanoma buvo parodyti.

Kai kurie savo pavardės ieškojo net keliasdešimt metų senumo mokyklinėse knygose. Kai kas rado net ir tų metų nuotraukas. Žmonės domėjosi išlikusia dokumentine medžiaga, skaitė įvairias knygeles. Kai kurių leidinukų buvo padarytos kopijos, kurias galima buvo pasiimti su savimi.

Antrąją šventės dieną — rugpjūčio 26 d. — vyko iškilmingos šv. Mišios. Mišiose dalyvavo mūsų parapijos klebonas, vyskupas Antony Milone, mūsų bažnyčios klebonas Frank Partusch, vicekancleris Ryan Lewis ir kunigai: Abbot Theodore Wolff, Arturo Aguilar, William Sanderson, Gregory Baxter ir lietuvių kilmės kun. iš Missouri Samuel Russell. Visus parapijiečius pasveikino parapijos klebonas Frank Partusch, kviesdamas prisiminti šimto metų praeitį, nes šis laikotarpis įeis į Šv. Antano bažnyčios, o kartu ir į pietinės Omaha istoriją. Jis padėkojo parapijos ir jubiliejiniam komitetui už atliktą darbą, o tuo pačiu ir visiems parapijiečiams už apsilankymą bendroje šventėje.

Mišių metu giedojo Algimanto Totilo vadovaujamas lietuvių choras. Mišios prasidėjo giesmėmis „Šv. Antanai, mes atsisukam į Jus“, kuri gražiai nuskambėjo įeinant visiems kunigams. Labai gražiai sugiedojo Jos Gruber „Gloria“, Č. Sasnausko „Marija Marija“, solo gražiai nuskambėjo „Panis Angelicus“, kurią atliko Kristina Jonyka. Choras šiuo metu yra gerai paruoštas, todėl malonu buvo klausytis.

Mišios buvo aukojamos už buvusius ir dabartinius parapijiečius,

MALDOS NAMAI

*Kur begyventų lietuvis,
Jis visada su Dievu.
Kad ir kur bepaklystų pasauly,
Bažnyčia suteikia jėgų.
Ten tu gali išsakyti
Skausmą, svajones, kančias.
Mintys pakyla į dangų,
Palengvėja širdy paslapčia.*

*Sukaupę jėgas ir kantrybę
Praėję ilgiausius kelius,
Paskutinius centus jie sudėjo
Statyti bažnyčią. Ji bus.
Prieš šimtmetį įžengę tyliai
Į bažnyčią pirmuosius žingsnius.
Džiaugsmo ašara net nuriedėjo...
Čia galėsime atvesti vaikus.*

*Tai vieta, kur galėsime melstis,
Dievui klaidas išpažinti.
Lietuvišką giesmę paskleisim,
Kuri tebeskamba širdy.
Kartosim lietuvišką žodį,
Išmokysim savo vaikus,
Kad žinotų, kad mūsų Tėvynė
Visada Lietuva bus.*

Rūta Talžūnienė

visus tarnavusius kunigus ir seses. Buvo padėtos gėlės ant kapo mirusiems kunigams: Juozui Jusevičiui, Petrui Zarkauskui, Jurgiui Jonaičiui Omaha ir Juozui Tautkui Connecticut.

Iš Čikagos atvyko Šv. Kazimiero vienuolyno seselės M. Immacula Wendt ir M. Margaret Petcavage, kurios yra dirbę šios parapijos mokykloje ir šiuo metu taip pat švenčia 100 metų jubiliejų. Jos taip pat buvo pasveikintos. Iš viso mūsų parapijos mokykloje per 1933–1975 metus yra dirbusios 103 seselės. Mūsų parapijiečiai jas labai maloniai prisimena.

Po šv. Mišių Algis Praitis visus nufotografavo prie bažnyčios. Žmonės norėjo įsiminti kartu su dirbusiais kunigais, kad liktų ne tik jų pačių, bet ir jų vaikų ir vaikučių atminčiai.

Vėliau Livestock Exchange Building pobūvių salėje vyko iškilmingi pietūs. Visiems dalyviams prisiminimui buvo įteikta po puodelį su pirmosios ir dabartinės bažnyčios piešiniais ir magnetėlis su bažnyčios atvaizdu. Pobūvyje dalyvavo labai daug dabartinių ir buvusių parapijiečių. Atvyko visi kunigai ir seselės kazimierietės. Invokaciją skaitė vyskupas Anthony Milone, klebonas Frank Partusch už šį jubiliejų pasiūlė visiems pakelti šampano taures.

Po puikių pietų vakaro programai vadovavo Irena Gartigaitė. Ji labai gražiai ir žaismingai pristatė kiekvieną kunigą ir seselę bei trumpai papasakojo ką nors įdomaus iš jų darbo laikotarpio, o ir jie patys pasidalino savo prisiminimais apie darbą ir parapijiečius. Daug sužinojome ir daug linksmų prisiminimų išgirdome. Vakarą praėjo gyvai ir linksmi. Išgirdome solo atliekant Jurgitą Tučkutę-Vonk („Stebėkis, žeme“), Kristina Jonyka dainavo „Kur bėga Šešupė“, o lietuviškų tautinių šokių grupės „Aušra“ šokėjai, vadovaujami Danguolės Antanelytės-Hansen, sušoko „Sadutę“.

Kai kurios lietuvių bažnyčios jau savo gyvavimą baigia. Aišku, drebjome ir mes. Bet mūsų klebonas mus pradžiugino pasakęs, kad jis yra paskirtas šešeriems metams ir bažnyčia šį laikotarpį dar tikrai gyvuos. Gal Dievo ranka ją saugos ir mūsų vaikaičiai sulauks ir antro šimtmečio.



Bendros šventinės nuotraukos dalis.

Algio Praičio nuotr.

Uolos, opalai ir kupranugariai (Žvilgsnis į seniausio žemyno vidurį)

NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr. 8

Žiedas atstovauja šešias Australijos valstijas ir Šiaurės teritoriją. Apsistojam Alice Springs Resort viešbutyje, apsuptame apelsinų ir palmių sodu. Dar daug įdomybių šiame mieste ir jo apylinkėse teks pamatyti, todėl skubu pailsėti ir gerai išsimiegoti.

Skrajojantis gydytojas ir mokykla radijo bangomis

Tai ypatingos specialios tarnybos, skirtos Australijos žmonėms, gyvenantiems tolimose, sunkiai pasiekiamose žemyno vietovėse. Jau prieš 90 metų vienos krikščioniškos bendruomenės dvasininkas John Flynn, besidaruodamas centrines Australijos kaimeliuose, suprato gyvybiškai svarbų gydytojo reikalingumą ir dėjo daug pastangų, kol 1928 m. įkūrė „Royal Flying Doctor — RFD“ tarnybą, vadinamą „gyvąja legenda“. Šią istoriją galima išgirsti ir trumpame filmuke RFD muziejuje. Čia patalpinti net maži, seni lėktuvėliai, tokie kaip Beechcraft, Pilatus, kuriais pirmieji gydytojai skraidė (ir tebeskraidė), teikdami pagalbą vidurio dykumų ir šiaurės tropikų gyventojams.

Dar įdomesnė yra mokykla radijo bangomis (School of the Air). Kadangi žemyno viduryje gyvenantiems vaikams neįmanoma pasiekti ir pastoviai lankyti mokyklą, jau daug metų juos „moko“ radijas. Mokytojai ir mokiniai kalbasi, sprendžia uždavinius, laiko egzaminus radijo bangomis. Kas dvi savaites mokyklos savo „outback“ tolimesniems mokiniams paštu atsiunčia naujų vadovėlių, instrukcijų, o vėliau vėl radijo bangomis mokytojai mokinius apklausinėja bei įvertina pažangą. Tris kartus metuose „tolimieji“ mokiniai susitinka su „tolimaisiais“ mokytojais susipažinti ir pabendrauti. Nuo 2006 m. radijo mokyklos pradėjo veikti kompiuteriu ir televizijos pagalba. Šis unikalus švietimo būdas aptarnauja vaikus, gyvenančius pusantro milijono kvadratinį kilometrų plote!

Po Alice Springs bevaikščiudama, pirmą kartą pamačiau vietinius aborigenus. Žiūrėdama į juos prisiminiau, ką rašo „Down Under“ knygos autorius Bill Bryson: „šešėlių žmonės, negalintys surasti kelio į austra-

lišką gerovę“. O man rodėsi, tai akmens amžiaus žmonija, neišaiškinamu istorijos posūkiu perkelta į XXI amžių. Esu tikra, jausčiausi taip pat, jei fantastiškas likimas nusviestų mane į XXXX amžių, kur žmonių ryšys būtų telepatija, o atostogos — Marse...

Bet kaip visada ir visur yra išimčių, pvz., garsus aborigenas dail. Namatjira gyvena šiame mieste ir piešė jo apylinkes. Jis sulaukė meno žinovų pripažinimo, įvertinimo ir nemažo pelno. Namatjira paveikslų reprodukcijomis puošiasi Alice Springs miesto įstaigos ir net šis viešbutis, kuriame nakvoju.

Toliau bevaikštinėdama pagrindine miesto gatve, pamatau didžiulę proklamaciją: „Pine Gap — Teroro bazė! Bombarduojami civiliai gyventojai! Grįžtame į akmenų amžių!“ Pine Gap? Ar ne pro jį, tolimoj dunkstantį, neseniai pravažiavome. Stabteliu. Prie stalelio, apkrauto anti-amerikietiška literatūra, stoviniuoja keletas demonstrantų. Į rankas tuoj pat gaunu kortelę su politine Pine Gap istorija ir smulkiai išdėstytu gyventojų pasipiktinimu, kad iš JAV ir „Star Wars“ sistema yra ne tik gyvybiškai svarbi Amerikos karui Irake, bet taip pat dominuoja ir kontroliuoja Australijos erdvę. „Kaip krikščioniškieji pacifistai—aktyvistai, mes esame prieš karą. Įkvėpti Gandhi ir M. Luther King taikaus pasipriešinimo, mes protestuojame prieš Amerikos karinę šnipinėjimo bazę Pine Gap apylinkėse!“ Toliau pateikta tampa informacija, kaip 2005 metų pabaigoje pora „Piliečių inspekcijos“ grupės narių slapta įsiveržė į Pine Gap bazę, ant vieno pastato stogo iškabino protesto vimpilus ir, kol nebuvo pastebėti ir areštuoti, daug ką nufotografavo. Šiuo metu jie yra teisiami pagal Šaltojo karo apsigynimo įstatymus. Jiem gresia 7 metų kalėjimas.

Galvojant apie tragiškai — beviltingas Irako karo pasekmes, mintys keliauja ir į Putin Rusijos žurnalistų—aktyvistų paslaptingas mirtis bei uždarus teismus. Viskas ir visi atrodo, jau esame prieš savo artimą, kurio labai nenorime ir negalime mylėti... Kiek teko su vietiniais australais, o taip pat ir lietuviais, pasišnekėti, dauguma yra prieš JAV politiką.

Bus daugiau.



Prie paskutinės užiegos nakvynei plevėsuoja aborigenų (su geltona saule), toliau Šiaurinės teritorijos vėliavos. Alice Springs, Australija.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500



ADVOKATO DANO LAPKAUS KONTORA

www.LapkusLaw.com

Willow Springs, IL
Tel. 708-839-1556

Ko tikėtis išgėrusiam lietuviui vairuotojui

Vairuojant padauginus alkoholio, gali kilti mintis, ar išlaikysiu policininko egzaminavimą? Sakykim, jus pagavo už posūkio signalo nerodymą, ir policininkei atrodo, kad esate linksmesnis nei būtina. Norėdami patikrinti savo intuiciją, policininkė pasiūlys Jums atlikti keletą pratimų-testų. Šiuos pratimus septintajame dešimtmetyje sukūrė Nacionalinė greitkelių eismo saugumo administracija. Ilgametė praktika rodo, jog 95 proc. teisingai pratimų nesugebančių atlikti vairuotojų alkoholio lygis kraujyje viršija leistiną 0.08 promilės normą. Tad testai — patikimi. Ko tikėtis?

Pirmasis testas — žvilgsniu sekti policininkės pirštą. Policininkė norės pastebėti Jūsų nekontroliuojamą žvilgsnio šokčiojimą, arba medicinškai — nistagmą. Kuo Jūs girtesnis, tuo ryškiau šokčios Jūsų žvilgsnis. Būdų pasitreniruoti ar kaip kitaip pasiruošti šiam testui dar neatrasta.

Antrasis testas — žingsniuoti pėda už pėdos, apsisukti ir žingsniuoti atgal. Policininkė lieps atsistoti ant užbrėžtos ar įsivaizduojamos linijos, lyg einant cirko lynu. Rankas prie šonų, žengte marš! Policininkė lieps

nušlepti devynis žingsnelius pirmyn, apsisukti ir vėl sudėlioti devynis. Gausite blogą pažymį, jei: (a) nusvirduliuosite tolyn nuo linijos; (b) pradėsite žingsniuoti, policininkei nebaigus aiškinti užduoties; (c) eidami linija stoviniuosite; (d) jei paliksite daugiau nei pusę inčo tarp užpakalinės pėdos priekio ir priekinės pėdos kulno; (e) imsite mosuoti rankomis pusiausvyrai palaikyti (atitolinsite bent vieną ranką toliau nei 6 inčiai nuo šono); (f) nesuskaičiuosite devynių žingsnių ir apsisuksite anksčiau arba vėliau. Pabandykite po vakarėlio. Policininkė turėtų leisti nusiauti aukštakulnius batelius, jei buvote susižaloję kojas ar nugarą; jei turite lygsvaros išlaikymo problemų, praneškite policininkei iš anksto, ir testo nebus. Jei nieko nesuprantate angliškai, testo taip pat nebus.

Trečiasis testas — 30 sekundžių išstovėti pakelta koja. Įsivaizduokite sustingdytą karišką žingsnį. Vėl rankos prie šonų, nešokčioti, nesvirduliuoti. Policininkė tikės, kad nuleisite pakeltą koją ant žemės, mojuosite rankomis, gal pagadinsite orą. Jei Jums daugiau nei 65-erių ar turite per 50 svarų antsvorį, bėda galima versti šiems veiksniams.



MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

**Rugsėjo 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre
vyks Lietuvių rašytojų draugijos 2006 metų literatūrinės premijos įteikimas**

Laureatus, poetus: Ireną Norkaitę-Gelažienę ir dr. Antaną Lipskį pristatys rašytoja Danutė Bindokienė. Laureatų poeziją skaitys Jūratė Jankauskaitė-Zubinienė. Muzikinę programą atliks solistė Nijolė Penikaitė, akompanuos Manigirdas Motekaitis. Kartu vyks ir jų meno darbų paroda. Ruošia JAV Lietuvių rašytojų draugija.

Antano Lipskio kūrybos brandos laikotarpis

LAIMA APANAČIENĖ

Ieškojimas,
turėjimas
ir atradimas –
nedingsta suprasti...

– rašo Antanas Lipskis viename savo eilėraščių poezijos rinkinyje „Eilės iš memuarų“. Tikra tiesa. Tikra tiesa ir tai, kad žmogaus ieškojimai ir atradimai ne visuomet pastebimi kitų. Tad džiugu, kad Lietuvių rašytojų draugija daktaro Antano Lipskio ieškojimus ir atradimus pastebėjo. Ne tik pastebėjo, bet ir įvertino juos 2006 metų premija.

Gimęs Žemaitijoje, išbraudęs srauniąsias Virvytę ir Ventą, išvaikščiojęs Viekšnių šilėlių takelius, jis nuo vaikystės buvo „alkio sapnais užburtas“. Šis alkis grožiui, menui jį lydėjo visą gyvenimą. Net tai, kad A. Lipskis baigė medicinos mokslus, kad ilgus metus vertėsi gydytojo praktika, to alkio nesumažino: „Iš maurų kilęs, mano žodi, pagautas bėgime į ratą, išmesiu aš tave devintą kartą, lyg bangą šėlime, prie jūros svetimos...“ Ir „meta“ tą žodį. „Primetė“ tiek, kad išleido penkias poezijos knygas. Paskutinioji jų – „Mėlynoji delčia“ – pasirodė 2006 metais.

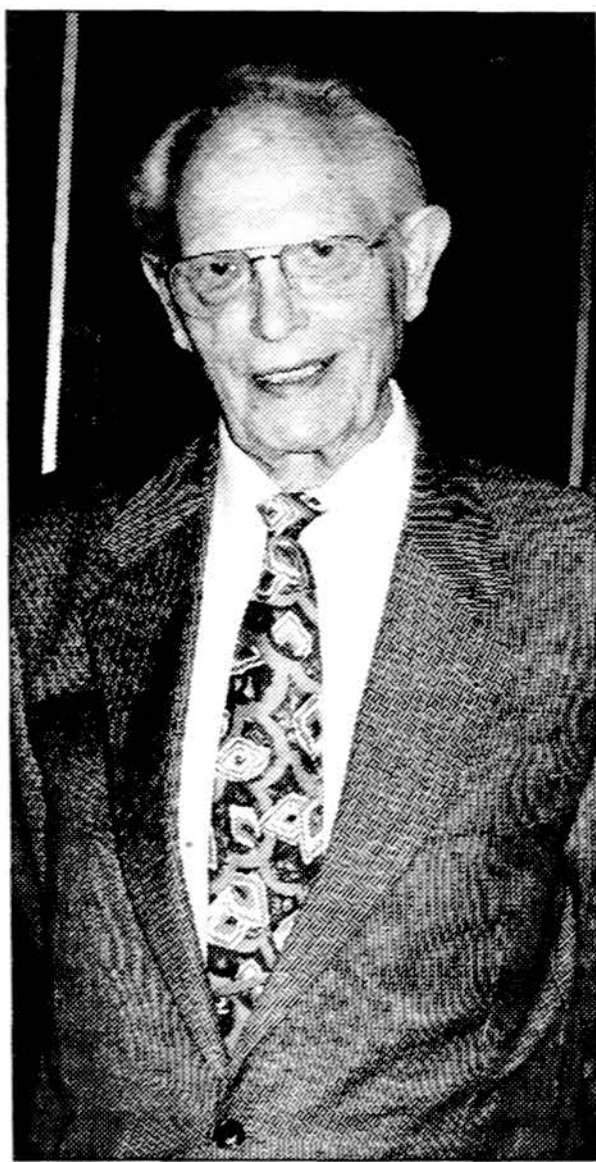


„Etiudas su gėlėmis“. Aliejus ant drobės. Antanas Lipskis.

Ne tik eiles kūrė A. Lipskis. Jo brėžta linija lieka popieriuje judesiu, jo lietas dažas pasteline spalva gula ant popieriaus lapo, tarsi sakydamas, kad ne viskas, kas rėksminga, gyvenime yra gražu.

Ir visiškai neseniai jo sukurtuose darbuose, kuriuos autorius rodys premijų įteikimo šventės dieną (rugsėjo 30 d.) Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Lipskis išlieka ištikimas sau – jis modernistas. Jo ekspresionizmas, kubizmas, fovizmas ir toliau lieka jo išsireiškimo forma.

Visi darbai, eksponuojami parodoje atlikti akrilu ant popieriaus. Jų spalvos prigesintos, gal tik kur ne kur nedrąsiai prasiveržia ekspresyvesnė



Antanas Lipskis

tapyba. Kūrinių nuotaika lengva, žaisminga.

Mane žavi jo kūrybiškumas, jo nenuilstantis siekimas naujo, ieškojimas nepatirto tiek poezijoje, tiek dailėje. Kaip jo poezijos knygos „Žvilgsniai“ viršelyje Danutė Bindokienė rašo: „autorius 'brandos laikotarpis' dar toli gražu nepasibaigęs, dar jis ieško, tebelaukia didžiojo išsipildymo“.

Tad Lietuvių rašytojų draugijos 2006 metų premijos įteikimo proga norisi palinkėti autoriui, kad „brandos laikotarpis“ dar ilgai tęstųsi.

ANTANAS LIPSKIS

AITVARAS

*Paleidau aitvarą,
lyg sparnuotą žirgą,
į tolimes erdves...*

*Paletę naują aurorose išvydęs,
audras sutikęs, tamsias naktis;
įkaitęs nuo traukos žvaigždynų,
sugrįžk atgal, tu mielas!*

*Iš dieviškų aukštybių,
tu būsi matęs žemės sielą,
kaip žiedą,
žydintį sesės kieme...
Sugrįžk!*

*Sugrįžk!
Atnešk man žodžių pilną skrynią,
atnešk
dangaus man purpurinę tylą,
padėsiu ją
po laiko plaukiančia migla...*

„Eilės iš memuarų“

LIETUVOS DUKTERYS KVIEČIA

IRENA GELAŽIENĖ

Vėl pasitinkame rudenėlį kaip draugą, nes karšta vasarėlė, nors ir buvo graži, bet gal kiek per karšta, temperamentinga. Todėl kviečiame šią gamtos metamorfozę atšvęsti kartu jaukioje draugystėje su mūsų sesėmis, savo draugais ir pažįstamais. Ateidami į mūsų rengiamus tradicinius „Rudens pietus“ suteiksite mums vėl didelį džiaugsmą. Vėl jausime, kad esame reikalingos ir sugebamos siekti savo užsibrėžto tikslo. O jis nėra toks lengvas ir paprastas.

Pasiųsti pinigėlį – tai dar ne viskas, reikia daug širdies ir rūpesčio, atliekant šį darbą. Nedaug kas eina į namus, kur senukas ar senukė jau visų apleisti. Juos reikia ne tik aptvarkyti, bet ir surasti, kas ir kur juos globos ir t.t. Tam reikia kreiptis į profesionalus, nes atsiranda teisinių ir kitokių problemų. Turime draugų, kurie mums padeda be atlyginimo, ir mes dėkojame jiems iš visos širdies. Ypatingą padėką reiškiamo adv. V. Lietuvninkui, kurį mes ne tik labai

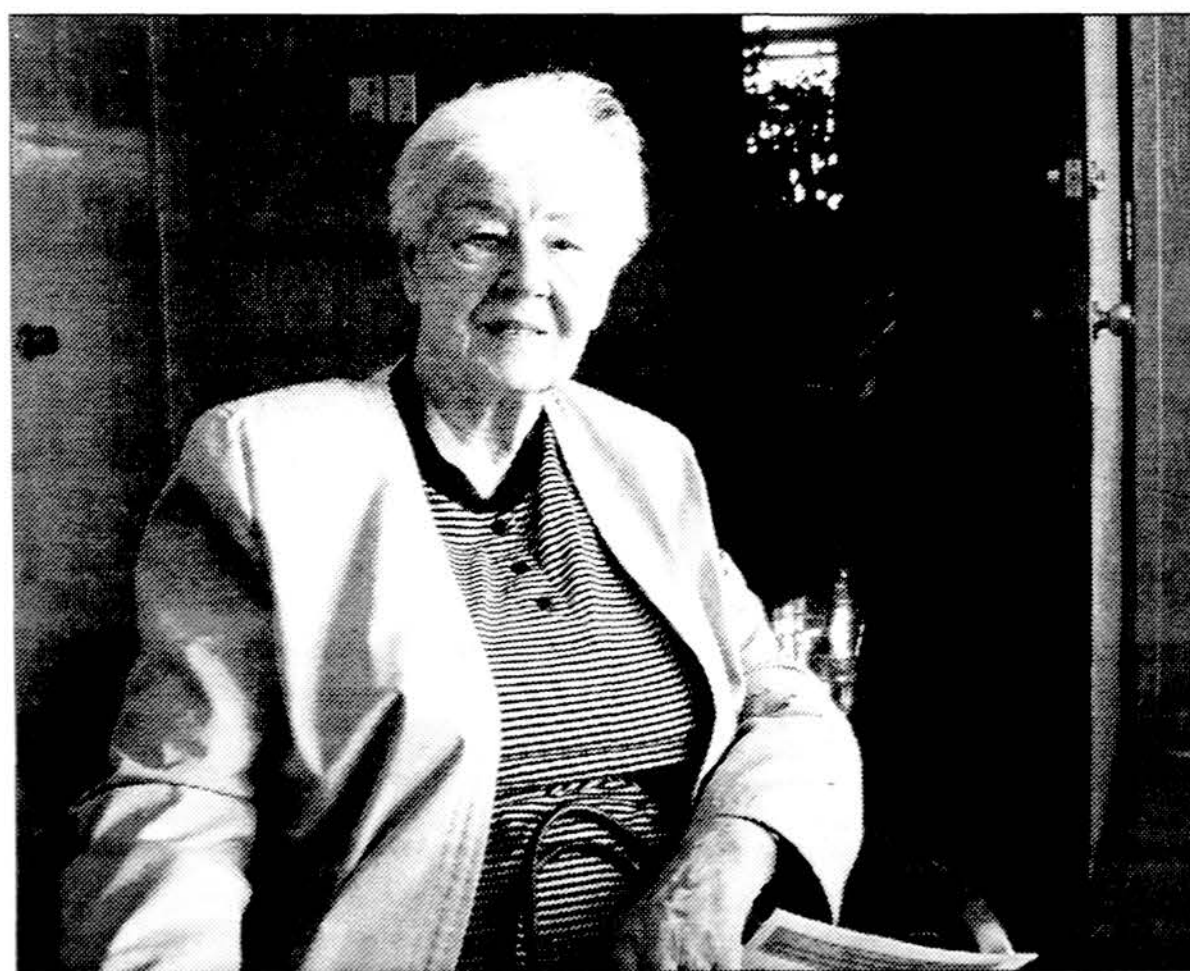
gerbiame, bet tiesiog garbiname. Ačiū, ačiū Jam! Taip pat mūsų „Draugas“ buvo ir yra tikras draugas – mielai spausdina, kas reikalinga, gražiai apipavidalina. Ačiū jam. O kur mūsų pačių sesės, kurios eina į prieglaudų namus ir ten sugeba pavairinti tų žmonių valandėlę, kitą? Tai sesės: Nijolė Dumbrytė, Janina Jarašienė, Danutė Gierštikienė, Valerija Plepienė ir kt. Joms tik pats Aukščiausias gali atlyginti!

Bet užteks man „čiulbėti“. Kviečiame, – ateikite, praleisime malonią valandėlę – tai bus mums didžiausias atpildas, o kartu galime ir didžiulius, kad esame viena iš seniausių šalpos organizacijų.

Programoje dr. Vilija Kerelytė ir Algimantas Barniškis žada palinksiminti, vėliau – skanus pietus, turtinga loterija.

Pokylių salės adresas: Camelot – 8624 W. 95th St., Hickory Hills. Vietas prie stalų galite užsisakyti tel. 708-499-4845 arba 708-599-5727.

Iki malonaus pasimatymo. Lauksime!



Irena Gelažienė ne tik dirba Lietuvos Dukterų organizacijoje, ji rašo eiles, tapo paveikslus. Rugsėjo 30 d. jai, kaip ir dr. Antanui Lipskiui, bus įteikta Lietuvių rašytojų draugijos 2006 metų premija. Nuotraukoje: I. Gelažienė apsilankymo „Draugo“ redakcijoje metu. Laimos Apanavičienės nuotr.

Konstancija Stasiulis, gyvenanti **Lemont, IL**, paaukojo „Draugui“ 60 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Enata Skrupskelis iš **Chicago, IL** paskyrė mūsų laikraščiui 110 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų dosnumą.

Genevieve Maldenas, gyvenanti **Chicago, IL**, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Labai dėkojame, kad mūsų nepamirštate.

D. L. Quinn iš **Orland Park, IL** paaukojo „Draugui“ 60 dol. auką. Labai ačiū, kad esate su mumis.

Ruth M. Gyls, gyvenanti **Olympia, WA**, atsiuntė dienraščiui „Draugas“ 60 dol. auką. Esame labai dėkingi už Jūsų paramą.

PADĖKA A † A ALEKSANDRAS KARALIŪNAS

Mūsų mylimas vyras, tėvelis ir tėvukas mirė 2007 m. rugpjūčio 15 d.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems šermenyse, šv. Mišiose, pareiškusiems užuojautą asmeniškai, laišku ar per spaudą, mūsų šeimos giliose skausmo ir liūdesio valandose.

Nuoširdi padėka kun. Antanui Saulaičiui už gražias maldas koplyčioje ir už aukotas šv. Mišias bažnyčioje.

Nuoširdus ačiū solistėms Onai Jameikienei ir Elenai Blondytei už gražų giedojimą šv. Mišių aukoje.

Širdingai dėkojame sesei Alei Namikienei už atsisveikinimo vedimą. Nuoširdžiai padėką reiškiamo atsisveikinusiems su velioniu koplyčioje: Vydūno fondo vardu — tarybos pirmininkui Leonui Maskaliūnui, Akademikų skautų sąjūdžio — Danguolei Bielskienei, buvusiam „Pasaulio lietuvis“ redaktoriui Broniui Nainiui, „Sietuvos“ draugovės draugininkei Birutei Vindašienei, Pasaulio lietuvių centro tarybos, valdybos ir narių vardu — Kęstučiui Ječiui, PLC renginių komiteto pirmininkei Vitai Girdvainienei, Lietuvių Bendruomenės atstovei Aušrelei Sakalaitei, Jūrų skaučių „Nerijos“ tuntu ir Lietuviškosios Skautybės fondo pirmininkui Petrui Moliui.

Esame labai dėkingi už rūpestingą patarnavimą laidotuvių direktoriui Donald M. Petkus ir Danny.

Dėkojame už gėles, užrašytas šv. Mišias, aukas „Lietuviškam Skautybės“ fondui, „Vaiko vartai į mokslą“ ir „Nerijos“ tuntu.

Visiems nuoširdžiausias ačiū.

Liūdinti šeima



„Sukūrei mus sau, Viešpatie,
Ir nerami mūsų širdis,
Kol nenurims Tavyje“.

Šv. Augustinas

A † A LEONARDA MASALSKYTĖ KILIKONIS

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 2007 m. rugsėjo 20 d., ankstyvą rytą savo namuose Jupiter, FL, sulaukusi 85 metų.

Gimė 1922 m. Kaune, Lietuvoje. Studijavo Vokietijoje ir tapo med. sesele.

Munich, Vokietijoje ištekojo už dr. Vytauto Kilikonio ir 1949 m. emigravo į Adelaidę, Australia, kur 1953 m. gimė sūnus Edvardas. 1955 m. visa šeima emigravo į JAV ir gyveno Elgin ir Des Plaines, netoli Čikagos.

Gavusi „certification as a registered optician“ dirbo „office manager“ vyro „ophthalmologist“ įstaigoje Des Plaines.

Nuo širdies smūgio, 1976 metais, sulaukęs 52 metų, mirė vyras ir Leonarda 1977 m. persikėlė į Floridą.

Leonarda mylėjo šeimą ir draugus, dažnai keliavo aplankyti gimines Lietuvoje ir sūnų, kuris dirbo Pietų Afrikoje. Mėgo gamtą ir gyvūnus. Gyvendama Čikagoje buvo aktyvi Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos gydytojų Moterų klubo narė, rūpinosi Lietuvos išlaisvinimo reikalais, o persikėlus į Floridą, priklausė „Christian Mothers“.

A. a. Leonarda buvo žmona a. a. Vytauto, sesuo a. a. Petro, a. a. Antano, a. a. Veronikos ir a. a. Antaninos.

Nuliūdę liko: sūnus Edvardas su žmona Vilija, broliai Jurgis ir Romas, gyvenantys Kaune, Lietuvoje, giminės ir artimieji Lietuvoje ir Amerikoje.

Atsisveikinimas vyks šeštadienį, rugsėjo 29 d. nuo 9 v. r. iki 11:30 v. r. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.) Lemont, IL 60439.

A. a. Leonarda bus palaidota šalia vyro a. a. Vytauto, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių šeima kviečia kartu papietauti ir maloniai pabendrauti.

Nuliūdę Edis ir Vilija Kilikonis

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Lietuvoje paveldo užtenka

Atkelta iš 3 psl. „Juk daugelis dvarų neturi savininkų. O ne-naudojami pastatai nyksta“, – kalbėjo H. Edgren.

Pinigų atneš turistai

Dažnai Lietuvoje girdimus padėjimus, esą nėra už ką išsaugoti kultūros paveldo objektų, atrėmė Paula Wilson, vienoje Suomijos saloje esančio švyturio vadybininkė.

„Kultūriniam paveldui išsaugoti visada būna per mažai lėšų. Tačiau pinigų atneša turistai. Kai ėmėmės restauruoti švyturį, valdžia pasakė, kad tam pinigų neskirs. Tačiau sugebėjome ir tuomet pritraukti turistus. Dabar švyturys restauruotas iki

paskutinės plytos“, – pasakojo P. Wilson.

Baltijos jūros regiono šalių kultūrinio paveldo monitoringo grupės pirmininkė aiškino, kad noras pritraukti turistų ir siekis išsaugoti kultūros paveldą turi eiti koja kojon.

„Jei yra išlikęs piliakalnis, pilies griuvėsiai, reikia sužinoti, kas toje vietoje buvo. Vėliau – sukurti istoriją, kurią nori papasakoti turistams.

Tuo pačiu metu būtina bendradarbiauti su turizmo specialistais. Jie turi būti informuoti, kas ir kur yra Lietuvoje. Vien tik saugoti kultūros paveldo objektus nepakanka“, – tikino H. Edgren.

Lrt.lt

Skelbimai

SIŪLO DARBĄ

ASSISTANT LAB MANAGER
CHEMISTRY/SCIENCE
BACKGROUND
FAX 630-257-7553
PHONE 630-257-9822

IŠNUOMOJA

BRIGHTON PARK
išnuomojamas 4 kamb.
2 mieg. butas.
Tel. 773-847-1695

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M. SAKVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane.
Vilma Jarulienė.
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

A † A ANTANAS JURATIS RUMŠA

Mirė 2007 m. rugsėjo 24 d., sulaukęs 77 metų.

Gimė Kaune, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Nuliūdę liko: žmona Bronė, sūnus Arūnas su žmona Michelle, sūnus Šarūnas su žmona Joanne, 5 anūkai: Alex, Erik, Mary Evelyn, Nicholas, Lucas.

Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 27 d. PIKE Funeral Home, 9191 Red Arrow Highway, Bridgman, MI, tel. 269-465-3239.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 28 d. 9 v. r. EST iš PIKE Funeral Home į St. Joseph Catholic Church, 211 Church Street, St. Joseph, MI. Po šventų Mišių a. a. Antanas Juratis bus palaidotas Riverview kapinėse, 2925 Niles Road, St. Joseph, MI.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Margumynai

11-metis rusas lėktuvu skrido -50°C šaltyje

Iš savo namų Rusijoje pabėgęs vaikas ištverė 800 mylių (apytiksliai 1287 km) skrydį, pasislėpęs Boeing 737 važiuoklės angoje, praneša www.ananova.com. Spėjama, jog skrydžio metu berniukui teko pakelti beveik -50°C šaltį.

Informuojama, jog Sibire gyvenęs 11-metis Andrej Lysov iš namų pabėgo susiginčijęs su tėvais. Berniuk

kas sugebėjo nepastebėtas prasmukti pro oro uosto apsaugą ir pasislėpti lėktuve, skridusiam iš Permės į sostinę Maskvą.

Maskvos Vnukovo oro uosto pareigūnas žiniasklaidai teigė, jog 11-metį tikriausiai išgelbėjo kilmė: Sibire gimęs ir augęs Andrejus buvo išskirtinai pakantus žemai aplinkos temperatūrai.

Alfa.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Willowbrook pokylių salėje** spalio 6 d. įvyks „Draugo“ metinis pokylis. Pokylyje dalyvaus Lietuvos Respublikos ambasadorius Washington, DC Audrius Brūža. Meninę programą atliks Boston vyrų sekstetas, vadovaujamas muzikės Daivos Navickienės. Bus puiki kepsnio ir žuvies vakarienė su vynu. Kiekvienam svečiui du kokteiliai nemokamai. Pradžią 6 val. v., vakarienė – 7 val. v. Bilietus ar stalus prašoma užsisakyti iš anksto „Draugo“ administracijoje tel. 773-585-9500. Willowbrook pokylių salės adresas: 8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL.

♦ **Antano Gustaičio minėjimas** vyks spalio 7 d. 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje (PLC, Lemont). Apie A. Gustaitį kalbės Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus darbuotoja Virginija Paplauskienė. Poeto eiles skaitys režisierius Algimantas Žemaitaitis (Los Angeles). Smuikininkė Dainora Petkevičiūtė atliks muzikinius intarpus. Radijo laida „Margutis II“ nuširdžiai kviečia dalyvauti šiame renginyje.

♦ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų putnamiečių** metinė vakarienė vyks spalio 14 d., sekmadienį, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. 2 val. p.p. šv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje, 3 val. p. p. – vakarienė. Tel. pasiteiravimui: 773-585-3570.

♦ **Lapkričio 4 d., sekmadienį,** 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, įvyks literatūros popietė su punskiete rašytoja Birute Jonuškaite, kuri šiuo metu gyvena Lietuvoje. Rengia „Margutis II“. Maloniai kviečiame visus atvykti į literatūrinę popietę.

♦ **Lapkričio 17 d. 7:30 val. v.** Lietuvių operos choras Jaunimo centro didžiojoje salėje rengia pokylį su menine programa. Kviečiame visus atvykti ir tuomi paremti Lietuvių operą.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦ **Lietuvos Vyčių 82 kuopa (Gary, IN)** rugsėjo 30 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. rengia tradicines šv. Mišias po atviru dangumi, kurias aukos prel. Ignas Urbonas, vargonuos Faustas Strolia, giedos Ann Marie Kassell. Po Mišių – gegužinė. Renginio vieta: VFW Post 1563, 6880 Hendricks, Merrillville, IN. Įėjimas – 12 dol. Tel. pasiteiravimui: 219-996-6516 (Mildred Jagiela).

♦ **Beverly Shores Lietuvių klubas** kviečia visus tautiečius, artimuosius ir draugus į tradicinį Rudens pokylį, kuris įvyks spalio 13 d., šeštadienį, 6 val. v., Blue Chip Hotel and Casino, Great Lakes Ballroom, 2 Easy Street, Michigan City, IN. (www.bluechipcasino.com). Vaisės, muzika, šokiai! „Cigar“ grupės nariai – dainininkas V. Gražulis ir A. Pilibaitis linksmins ir praves muzikinę programą. Renginio pelnas skiriamas moksleivių ir studentų paramai. Auka – 60 dol. asmeniui. Vietas užsisakyti prašome iki rugsėjo 29 d. telefonu 219-879-9025 (Vytas) po 6 val. v. Nuširdžiai kviečiame visus gaušiai dalyvauti!

Pirksiu Jono Rimšos, Viktoro Vizgirdos ir Vytauto Kasiulio tapybos darbų.
Tel. 708-349-0348

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.



Rugsėjo 23 d., sekmadienį, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje pirmą kartą vyko bendruomenės šv. Mišios ir tarnysčių mugė. Po pamaldų PLC sodelyje buvo pastatyti stalai, prie kurių dalyviai galėjo susipažinti su misijos tarnystėmis. Nors organizatoriai pradėdami šį darbą nerimavo, tačiau gausūs susirinkusiųjų būrys parodė, kad tokie renginiai reikalingi parapilijiečiams.

Jono Kuprio nuotraukoje: jaunoji tarnysčių mugės dalyvė.



Lietuvybė juk
aktuali ne tik
dideliems, bet
ir mažiems!

Lietuvių fondas laukia vaikų piešinių
lietuviška tema ruošiamai
LF spalvojimo knygelei.

Jeigu norite tapti vienu šios knygelės
dailininku, piešinius kviečiame siųsti
iki 2007 m. lapkričio 24 d.

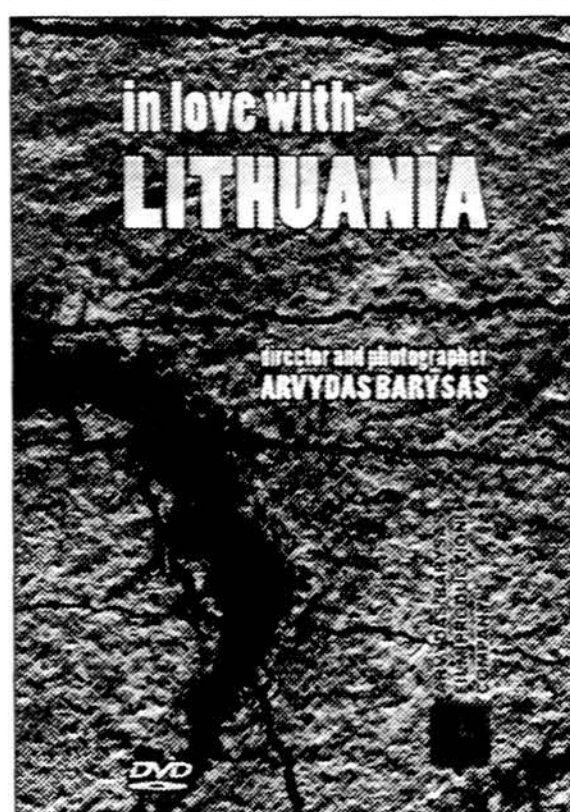
LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
14911 127th Street, Lemont, IL 60439, 630-257-1616
admin@lithfund.org www.lithuanianfoundation.org

Dainininkės
Jurgos Šeduikytės
koncertas
įvyks
spalio 26 d. 7 val. v.
Jaunimo centro
didžiojoje salėje.

Rengia
JAV Lietuvių Bendruomenė



„Draugo“ knygynėlyje



Čikagiečiams pažįstamas režisierius Arvydas Barysas, pradėjęs kurti dokumentinį filmą apie pasaulio lietuvius, yra sukūręs nemažai filmų apie Lietuvą, jos gamtos grožį, apie Lietuvos žmones, papročius.

„Draugo“ knygynėlyje galite nusipirkti vieną gražiausių jo sukurtų filmų – „Isimylėję Lietuvą“. Jis buvo rodomas Japonijoje EXPO 2005 metu ir susilaukė labai gražių atsiliepimų.

Tai filmas apie Trakus ir Vilnių, Kauną, Palangą ir Klaipėdą. Nepamiršta ir žavioji Kuršių nerija. Tai tarsi meilės Lietuvai istorija. Nuostabūs vaizdai, neįkypas pasakojimas patraukia žiūrovą. Filmas sukurtas žmonių, išimylėjusių Lietuvą.

DVD – puiki dovana ir draugui amerikiečiui, mat filmas įgarsintas ir anglų kalba.

Manome, kad šis DVD padėtų ir lituanistinės mokyklos mokytojui, pasakojančiam mokiniams apie mūsų tautą, įsikūrusią prie Baltijos jūros.

Kaina – 25 dol. DVD galima įsigyti paštu, pridėnant 9 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau – už kiekvieną papildomą DVD – 2.5 dol. mokesčiai.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Joan D. Bielskus iš Melrose Park, IL užprenumeravo „Draugą“ Kazuiui Markui ir kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuširdžiai dėkojame.

Victor Lapatinskas, gyvenantis Seattle, WA, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu paaukojo 150 dol. auką. Esame nuširdžiai dėkingi už Jūsų dosnumą.

Dana Bazis iš Oak Lawn, IL paaukojo „Draugui“ 60 dol. auką. Labai dėkojame.

Kasimir Gudauskas, gyvenantis Baltimore, MD, paaukojo mūsų dienraščiui 70 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Ona Strimaitis iš Putnam, CT paaukojo „Draugui“ dosnią 100 dol. auką. Nuširdžiai dėkojame, kad mus prisimenate ir rūpinatės.

Giedre J. Milas, gyvenanti Carlsbad, CA, atsiuntė mūsų dienraščiui 100 dol. auką. Esame Jums nuširdžiai dėkingi už paramą.

Dalilė Polikaitienė iš Westlake Village, CA atsiuntė „Draugui“ 60 dol. auką. Labai ačiū.